

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE WINTERSWIJK
d.d. 24 april 2025

Plaats: Raadzaal, raadhuis, Mevr. Kuipers-Rietbergplein 1 Winterswijk
Begintijd: 20.00 uur
Voorzitter: de heer B.J.J. Bengevoord (plaatsvervangend voorzitter: de heer G.J.W. Elferdink)
Griffier: de heer R.J.F. Jansen
Zaaknummer: 2348631

Raadsleden, aanwezig bij de opening van de vergadering:

Voor Winterswijk: de heer J.H. Hoenink, mevrouw J. Poels-Boland, de heer R. Stammers, de heer C. Stermerdink, de heer T.J.M. van Beek (fractievoorzitter)

CDA: de heer G.J.W. Elferdink, mevrouw J.M. van der Vinne, de heer J.S. Vuijk (CDA), mevrouw S.W.A. Prinsen (fractievoorzitter)

Morgen: mevrouw J. Leeftink (Morgen), de heer W.R.C. Berenschot, de heer A. van Nijkerken (fractievoorzitter)

D66: de heer F.H.J. Deunk, de heer A. Hoogma, mevrouw L. ten Dolle (fractievoorzitter)

PvdA: de heer W.G.W. Lammers, de heer M. van Eck (fractievoorzitter PvdA)

Winterswijk's Belang: de heer T.B. Jonker, de heer J. Pleiter (fractievoorzitter)

VVD: de heer C. Sonderen, de heer R.J.K. Garvelink (fractievoorzitter)

Raadsleden, afwezig bij de opening van de vergadering: -

Agenda:

- Opening
- Vaststellen agenda
- Mededelingen
- Spreekrecht publiek
- Afhandeling ingekomen stukken 22-03-2025 t/m 18-04-2025

Akkoordstukken

1. Strategische aankoop woning Schoolweg 11 Winterswijk Woold

Besprekstukken

2. Tweede termijn en besluitvorming: Discussienota 'Koers Omgevingsvisie kom Winterswijk'
3. Benoeming T. Jonker tot lid werkgeverscommissie
 - Vragen over de actualiteit
 - Sluiting

Transcript

Opening

De voorzitter: Dames en heren, het is heel iets over half acht. Ik heet u allemaal van harte welkom bij deze vergadering van de gemeenteraad van Winterswijk. Het is 24 april 2025. Wij beginnen met de opening. Er zijn geen berichten van verhindering.

Vaststellen agenda

De voorzitter: Dus gaan we door naar het tweede agendapunt, het vaststellen van de agenda. De agenda bevat één akkoordstuk en twee besprekstukken. In de algemene raadscommissie is aangegeven dat het onderwerp benoeming van de heer Jonker tot lid van de werkgeverscommissie zonder voorafgaande behandeling in de commissie wordt toegevoegd aan de raadsagenda. Deze vergadering zullen we verder de tweede termijn behandelen van het onderwerp discussienota koers omgevingsvisie kom Winterswijk, iets waar we op 10 april al mee waren begonnen. Tijdens de extra raadsvergadering is er al een eerste termijn geweest met elkaar. Voor dit agendapunt zijn de nodige

moties aangekondigd die we allemaal met elkaar zullen bespreken. Daarnaast heeft de fractie van de VVD een motie vreemd, de motie M9, versnelde procedures aangekondigd. Het voorstel is om deze als agendapunt 7.B.4 toe te voegen aan de agenda. Kunt u zich allen in deze wijzigingen vinden? Dat is het geval, dan stellen we de agenda gewijzigd vast.

Mededelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 3, de mededelingen. Daarvoor geef ik eerst het woord aan wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Zoals afgesproken even een korte update over stikstof. We hebben daar natuurlijk meer over gesproken. De provincie had aangekondigd een zonering in te willen stellen rondom de stikstofgevoelige habitattypen van Bekendelle en Willinks Weust en op 15 april heeft de provincie voor de gebieden waarvoor de zone gaat gelden een zogenaamd voorbereidingsbesluit genomen. Dat besluit is gisteren ook gepubliceerd, inclusief de kaart waar het precies om gaat. Dit besluit houdt in dat binnen die zone eigenlijk alle activiteiten per direct, of nieuwe activiteiten, beperkt worden, in ieder geval wanneer er een uitbreiding van stikstof plaatsvindt. De provincie is nu bezig om de maatregelen uit te werken en heeft aangegeven hier ongeveer anderhalf jaar voor nodig te hebben. Wij ondersteunen op dit moment de provincie bij het in kaart brengen welke mensen geraakt worden door deze zonering en met deze personen, met de ondernemers die hier de dupe van worden, worden gesprekken ingepland. Wij hebben ook gedeeld met de mensen in Winterswijk dat inwoners en ondernemers die vragen hebben over de zonering, dat die ook contact met ons kunnen opnemen. Waar nodig kunnen wij de vragen beantwoorden en anders zorgen wij voor doorleiding naar de provincie. Wellicht hebt u ook in de pers gelezen dat landelijk op dit moment de panelen ook weer lijken te schuiven. Er zijn wat dingen uitgelekt in de pers. Morgen gaat het kabinet daarover spreken. Ik wil er eigenlijk niet op vooruitlopen, maar wel aangeven dat er veel ontwikkelingen zijn op dit dossier. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Zijn daar vragen over? Dat is niet het geval. Dan heb ik ook nog een korte mededeling, dat heeft u waarschijnlijk gisteren allemaal gezien of in ieder geval gelezen in de app, gisteravond rond tien voor negen heeft het waterschap Brabantse Delta bekendgemaakt dat zij mij zullen voordragen bij de minister van Infra en Waterstaat om mij voor te dragen als dijkgraaf van het waterschap Brabantse Delta. Op de dag na, mevrouw Prinsen appte mij nog zondag, was ik acht jaar plus een aantal dagen jullie burgemeester. Voorlopig blijf ik dat nog, vier maanden nog, tot en met 1 september zal ik hier in Winterswijk zijn en kunnen jullie ook volledig op mij rekenen. Vanaf deze plaats wil ik in ieder geval iedereen die mij op welke manier dan ook berichtjes heeft gestuurd ontzettend bedanken. Het is nog lang geen afsluiting, maar ik heb dat enorm warm, als heel warm ervaren en dat maakt het afscheid van Winterswijk misschien nog wel een beetje moeilijker. Maar aan de andere kant, ik ben ontzettend gemotiveerd om aan de slag te gaan. Mensen vroegen: waarom dan het waterschap? Ik heb onder andere ook in het gebiedsproces, wat wij op dit moment in Winterswijk lopen, samen met de provincie en het waterschap gezien dat de rol van een waterschap steeds belangrijker wordt. Daarbij hadden ze een profiel opgesteld wat mij in ieder geval erg aansprak: iemand die de verbinding legde tussen organisatie, algemeen bestuur en dagelijks bestuur, het college heet daar dagelijks bestuur. Iemand die een organisatie die best wel naar binnen gericht is, technisch naar binnen gericht is, ook de verbinding laat maken met buiten. U kent mijn liefde voor de grens, ook dat vroegen ze, maar dan met de grens met België. Dus ik ga weer een nieuwe talencursus volgen. Maar ook daar kijk ik erg naar uit. Tot die tijd dat ik weg ben, gaan we er iets moois van maken. De provincie zal met het presidium contact opnemen om te kijken hoe in mijn opvolging te voorzien en ik neem afscheid tijdens het volksfeest, ik heb dat vandaag al eerder de grande finale genoemd. Dus we gaan daar eind augustus met elkaar een paar heel mooie dagen van maken. Dank jullie wel.

Spreekrecht publiek

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het vierde agendapunt, het spreekrecht voor burgers. Daarvoor hebben zich drie sprekers gemeld. Als eerste geef ik het woord aan de heer Gaemers. U hebt vijf minuten.

De heer Gaemers: Dank u wel, burgemeester. Beste burgemeester, wethouders en raadsleden. Ik dank degenen van u die hun mobiele telefoon hebben uitgezet of in de vliegtuigstand. Vanochtend stond ik op met flinke hoofdpijn, druk op mijn hersenen en op mijn oren, flinke duizeligheid en trillingen, niet alleen in mijn handen. Ik ben een van de velen die vrijwel voortdurend door een fysieke hel gaat die veroorzaakt wordt door de gepulseerde, veel te sterke draadloze elektromagnetische straling die door 5G veroorzaakt wordt, die tien keer sterker is dan 4G. Deze pet draag ik hier niet om interessant te doen, maar omdat de voering met fijn ijzerdraad, die mijn vrouw erin heeft gemaakt, mijn hoofd gedeeltelijk beschermt tegen deze elektromagnetische straling. Een Winterswijker die met zijn partner nu net over de grens bij Barlo woont, draagt een vergelijkbare pet. We hebben hem leren kennen doordat hij reageerde op mijn oproep in het Achterhoek Nieuws. Waarom woont hij nu daar? Hij is al in 2007 heel gevoelig geworden voor de straling en in Duitsland staan veel minder telecommasten die bovendien moeten beantwoorden aan een flink lagere straling limiet dan in Nederland is toegestaan. Het is daar veel leefbaarder dan in ons land geworden. In Europa is Nederland het minst veilige land geworden wat deze straling betreft. In Zwitserland, waar men waarschijnlijk het meest terughoudend is met 5G, heeft al zo'n tien procent van de bevolking er op een of andere manier last van. In ons land kan dat percentage niet lager zijn. De documenten die ik op mijn WOO-verzoek op het gemeentehuis heb kunnen inzien, hebben mij veel geleerd. Al sinds 2007 is er door bijenhouder Rottenveel bezwaar gemaakt voor plaatsing van antennes in de buurt van zijn bijenkorven. Hierover zijn maar liefst vier dikke dossiermappen aanwezig, elk ongeveer vier centimeter dik, waarin heel veel kopieën zitten van publicaties die ook toen al bewezen dat bijen sterven als ze te veel door draadloze elektromagnetische straling bestraald worden. De meeste mensen die nu het gemeentebestuur vormen, zullen hiervan niet op de hoogte zijn, omdat ze er toen nog geen deel van uitmaakten, maar verschillende ambtenaren die langer in dienst zijn, moeten er wel van weten. Er hebben antennes gestaan op de Vredense Hof waarvan wel vier of vijf partijen gebruikgemaakt hebben. Het is niet vreemd dat de bejaarden die daar gewoond hebben, er jaren geleden al veel nare gezondheidsklachten door kregen. Dit was de organisatie Marga Klompé bekend en het kan niet anders zijn dat het gemeentebestuur daar ook van op de hoogte was. Marga Klompé was zo verstandig om het contract voor deze antennes in 2019 op te zeggen, maar daardoor is in 2020 de zendmast bij de algemene begraafplaats in het azc gekomen waar wij dus heel veel last van hebben. Uit de gemeentelijke documenten is mij gebleken dat vrijwel alleen bewoners van het azc zijn uitgenodigd voor een informatieavond in 2020 over de voorgenomen plaatsing van deze zendmast. Het ligt voor de hand dat dit heel bewust is gedaan, omdat de asielzoekers daar natuurlijk niet op zouden reageren omdat ze geen Nederlands kennen en daar maar tijdelijk verblijven. De grootste stralingsbelasting werd, terecht, wat verder weg verwacht. Niemand van de Joost van den Vondelstraat en omgeving, waar men van tevoren wist dat daar problemen zouden kunnen ontstaan, is van deze informatieavond op de hoogte gesteld. Dit is het gemeentebestuur zeer te verwijten, vind ik. Dit komt nogal geniepig over. Inmiddels heb ik een professioneel meetapparaat aangeschaft om de elektrische component van de straling nauwkeurig te kunnen meten. Dit betreft zowel de gemiddelde waarden van de intensiteit van de straling, als ook de pieken en de maximale pieken van de straling op de gemeten plek. Het is mij hierdoor ook mogelijk geworden om de richting te bepalen van waaruit de meeste straling komt. Door tijdsgebrek kan ik hier nu niet verder op ingaan, maar het is mij duidelijk geworden dat de niveaus onverantwoord hoog zijn. Ondanks veel beschermingsmaatregelen in ons huis, komt er nog veel te veel straling binnen, zelfs al is dit maar een klein gedeelte van de straling die dag en nacht op ons huis wordt afgevuurd.

De voorzitter: U hebt nog een halve minuut.

De heer Gaemers: Daardoor kan mijn lichaam zelfs binnenshuis niet voldoende herstellen van de gevolgen van de straling. Daar geloof ik niets van, dat het nog maar een halve minuut is. Het is dus urgent dat ik, liefst met andere slachtoffers van de straling, eens ernstig met een aantal van u op een

stralingsarme plek in het gemeentehuis kan gaan praten. Er zijn enorm veel wetenschappelijke bewijzen dat die straling niet alleen thermische, maar ook andere dingen veroorzaakt. Het is zo dat de Gezondheidsraad al in '75 een advies heeft uitgebracht waarin het bestaan van meer dan dertien kwalijke effecten, van al bij lage intensiteiten, van deze straling op de gezondheid opgesomd worden.

De voorzitter: Mijnheer Gaemers, kunt u komen tot een afsluiting? U zit inmiddels op vijf en een halve minuut.

De heer Gaemers: Het is daarom onverkwikkelijk en leugenachtig dat diezelfde Gezondheidsraad in september 2020 met het advies durft te stellen dat niet thermische effecten niet bewezen zouden zijn. Ik vind het schandalig dat ik mijn verhaal niet kan afmaken, want het is ondertussen zo dat veel mensen niet eens weten wat de oorzaak van hun lijden is. Er zijn inmiddels in allerlei gemeenten groepen burgers ontstaan die proberen om desastreuze ontwikkelingen te stoppen. Dit begon met ...

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gaemers. We eindigen de inspraak. Ik zie dat u meer tekst hebt; dat kan de griffie, net als de vorige keer, prima verspreiden. U weet dat u vijf minuten hebt.

De heer Gaemers: Ik stuur dat nog op en ik zal u laten zien en horen wat deze straling doet.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Gaemers, wilt u nu op uw plek gaan zitten, alstublieft? Uw inspraak is voorbij. U bent ruim over uw tijd.

De heer Gaemers: Al dat knetteren en het tikje wat u hoort, is dus ...

De voorzitter: Mijnheer Gaemers, ik verzoek u nu om op uw plek te gaan zitten. Dank u wel voor uw inspraak. Uw tekst kunt u via de griffie verder 'weiterleiten' naar de leden van de gemeenteraad. Dank u wel. Gaan we door naar de volgende spreker, dat is mevrouw Den Besten over het onderwerp: hoe ervaar ik raadsvergaderingen.

Mevrouw den Besten: Kijk. Donderdag 3 april om tien uur in de avond. Een ingelaste raadsvergadering en waarover? De Jacobskerk is niet ingestort, De Storm staat ook nog overeind, poeh, het zwembad. Is dat dan ingestort? Nee, ook niet. Het zwembad staat er nog, gelukkig. Alhoewel, gelukkig, het zwembad heeft onderhoud nodig. Doen we niets, dan gaat het zwembad op termijn dicht. Tja, dan hebben we voorlopig helemaal geen binnenzwembad, maar daarvoor zitten we hier niet. We zitten hier voor het gedrag van leden van de gemeenteraad. Het belang van Winterswijk vooropzetten? Waarom? Genoeg is ook een keer genoeg. Ik volg zo af en toe een raadsvergadering, online, dat dan weer wel. Het zal allicht aan mij liggen, want ik volg niet alle vergaderingen, maar elke vergadering die ik volg is het gedrag dat ik zie in één woord verschrikkelijk. Het gaat niet om het doel goed doen voor Winterswijk of toezichhouden of procedures worden gevolgd en besluiten correct worden genomen. Nee, het gaat er kennelijk om dat je je punt maakt ten koste van het maakt niet uit wie, als de spreker er zelf maar goed uitkomt. Zo heb ik de afgelopen jaren meegemaakt: het verkeerscirculatieplan rondom het Vrijheidspark. Het is er, maar toch ook weer niet, want onvindbaar. Ondertussen mensen schofferen. De aanwijzing van het industrieterrein tegenover Obelink, het gedrag ver onder de maat. Het afgelopen jaar: iemand die insprekt op vraag van een fractievoorzitter, want het zou goed passen in het straatje van deze partij. Nota bene nog letterlijk gezegd door de spreker. Arrisveld. Als je je zin niet krijgt als politieke partij, dan stuur je een brief naar Arnhem. Het besluit om nu onderhoud te plegen aan het zwembad. Twee uur lang vliegen afvangen. Zwemles voor onze kinderen is toch belangrijk? Je zou het bijna vergeten. En dan nu, het is toch wat, de brief van het zwembad is niet in lijn met wat de wethouder heeft gezegd. De correctie van het zwembad volgt dezelfde dag, opgelost dus. Maar nee, we zitten hier. Laat duidelijk zijn: als er problemen zijn met de aanbesteding, dan moet er zeker door de gemeenteraad naar worden gevraagd. Dat is de rol van de gemeenteraad. Echter, daarvoor is deze spoedvergadering niet aangevraagd. Nu vragen jullie je vast af: waar gaat dit naartoe? Nou, ik meen mij te herinneren dat voor de laatste gemeenteraadsverkiezingen is gezegd: de slangenkuil moet stoppen. Het is zelfs een onveilige situatie, dat moeten we, alle partijen, van links tot rechts, niet meer willen. We gaan ons netter gedragen en elkaar met fatsoen bejegenen. Nou, mensen, er kan maar één conclusie zijn: het

is niet gelukt. Daarmee zetten jullie jezelf te kijk, maar belangrijker nog: jullie doen de inwoners van Winterswijk geen goed en dat is waarvoor jullie op de eerste plaats en uiteindelijk in de gemeenteraad zitten. Eind maart heeft de heer Mensink ingesproken. Een mooi verhaal met een boodschap: vorm als partijen naar buiten toe één blok, van links tot rechts, en sta voor Winterswijk, doe goed voor Winterswijk. Dit is niet alleen van toepassing op het stikstofdossier, maar wat mij betreft is eenzelfde blok nu nog steeds nodig om een veilige situatie voor jullie zelf te creëren. Gedraag jullie netjes, zoals jullie ouders jullie dat vast hebben geleerd. Dan nu het voordeel van inspreker zijn. Ik spreek aan het begin van deze vergadering in, dus laat dit dan de eerste vergadering zijn waar jullie je weten te gedragen, niet op de persoon te spelen, maar enkel op inhoud en met respect voor elkaar en met elkaar te discussiëren. Helaas mocht ik dit niet inspreken op 3 april. Ik heb die avond wel voor het eerst live een raadsvergadering bijgewoond. De heel korte samenvatting: verschillende aannames, suggestieve opmerkingen, vermoedens en niet-kloppende beeldspraak zijn geuit. Wat-als-vragen werden gesteld, waar met geen goed fatsoen een antwoord op is te geven. En ja, Een wethouder hoort inderdaad informatie te brengen naar de raad. Echter, als je meent dat er een persbericht met grootse termen als misleiding moet worden uitgebracht, dan is het geen kwestie van informatie halen, als raad, maar de plicht tot hoor en wederhoor. Zonder hoor en wederhoor is het op een vreselijke manier invulling geven aan de slangenkuil. Als accountant zou ik hier een tuchtklacht voor aan mijn broek krijgen, met een straf als uitkomst. Natuurlijk ook niet vergeten om wat tekst te delen om de volgende dag de krant te halen en dat alles over de rug van de kinderen en het bestuur van het zwembad. Laat ik dan maar hier zeggen ... Valt die weg? Ik ben heel blij met het bestuur van het zwembad. Zij zorgen ervoor dat een belangrijke faciliteit in Winterswijk beschikbaar is. Een bestuur dat laat zien dat het groots is door zich uit te spreken over hun wijze van communiceren. En het is niet te geloven, er was ook een lichtpuntje. Eén iemand was zo groots om voorafgaand aan zijn eerste termijn aan te geven dat hij zijn ronkende teksten, nog steeds een mooie woordcombinatie, aan de kant ging leggen en de enige vraag stelde die er toe deed: namelijk een procesvraag. Het resultaat van deze avond: wethouder weg, coalitie weg. Dat kan beide gebeuren, dat laat ik daar waar het hoort: de raad. Maar niemand, maar dan ook echt niemand die vervolgens opstaat om het goede te doen voor Winterswijk. Ach, als het in Den Haag met een minderheidskabinet kon, dan kan het hier toch ook met een minderheidscoalitie? Natuurlijk, praat het maar goed, maar we weten allemaal beter. Er is maar één belang: er zelf goed uitkomen voor de verkiezingen van volgend jaar. Hoe nu verder, want laten we wel wezen, de raad zit nog steeds en jullie moeten het met elkaar doen. De oplossing is niet dat we na de verkiezingen ook echt met de schone lijn gaan beginnen. Ik vraag me namelijk af of er überhaupt iemand, of nog een Winterswijker is te vinden die vrijwillig in deze slangenkuil wil plaatsnemen, laat staan 21. Vier dingen zijn nog wel mogelijk. Eén, iedereen in deze zaal luistert het inspreken van de heer Mensink in de raadsvergadering van eind maart terug. Twee, iedereen gaat gedrag vertonen waar jullie ouders trots op zouden zijn. En drie, in alle gevallen hoor en wederhoor toepassen voordat er naar buiten wordt getreden met persberichten, social media berichten of anderszins. En vier, als laatste, wat mij betreft een belangrijke taak voor u allen, zowel raad als voorzitter van de raad, grijp in bij aannames, suggestieve opmerkingen, vermoedens en wat-als-vragen. Het voegt niets toe, het beschadigt alleen maar mensen. Deze vier punten zullen eraan bijdragen dat jullie werkomgeving er veiliger en beter op wordt. Daar wordt iedereen vrolijk van. Ik heb gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik even of er behoefte is aan vragen aan de kant van de raad. Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inspraak. Gaan we afsluitend naar de heer Ten Hagen. Ook u hebt vijf minuten.

De heer Ten Hagen: Geachte voorzitter, raadsleden en aanwezigen. Als voorzitter van ABH-City wil ik vanavond graag het belang van het centrum parkeren nog even onder de aandacht brengen. Zoals u weet, wordt er binnen onze achterban verschillend gedacht over het centrum parkeren. Met name het dichtbij parkeren is en blijft een discussiepunt waar de meningen behoorlijk uiteenlopen. In de eerste termijn werd al duidelijk dat goede parkeervoorzieningen breed gedragen worden hier in de gemeenteraad. Dat is fijn en belangrijk. Winterswijk heeft een grote regiofunctie. Onze ondernemers zijn voor een groot gedeelte afhankelijk van bezoekers uit de regio, zowel uit de Nederlandse als uit de Duitse kant van onze gemeente. Deze bezoekers komen veelal met de auto. Voldoende goed vindbare parkeerplaatsen zijn dan ook van groot belang voor een goed en florerend winkelgebied,

centrumgebied. Bij een gemiddeld centrumgebied met een regiofunctie, komt circa 38 procent met de auto en deze bezoekers zorgen voor 55 procent van de omzet. Ik durf zelfs te stellen dat deze percentages voor Winterswijk wellicht nog wel wat hoger kunnen liggen. Parkeren in het centrum is op veel momenten een uitdaging en een zoektocht, soms tevergeefs. Een goed parkeerverwijssysteem en handhaving op blauwe zone kunnen je helpen in een betere vindbaarheid. Ook bij ons is het een doorn in het oog dat veel parkeerplaatsen dichtbij worden gebruikt door ondernemers en personeel. Het heeft zeker onze aandacht en we hebben al vaker deze mensen op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen. Dan staan er natuurlijk nog een aantal hele mooie ontwikkelingen op stapel, zoals onder andere de herbestemming van twee kerken, het ontwikkelen van de nodige appartementen en mogelijk een mooi nieuw cultuurgebouw en natuurlijk niet te vergeten het vergroenen. Deze ontwikkelingen zullen positief zijn voor het centrum, maar kunnen mogelijk ook extra parkeerdruk met zich meebrengen. Allemaal zaken die wat ons betreft meegenomen moeten worden in een visie die voor de lange termijn wordt opgesteld. Soms moet je durven dromen en dat doen wij dan ook. Wij dromen er eigenlijk van om, naar ons idee, overcapaciteit te creëren aan centrum parkeerplaatsen, maar dan ook echt centrum parkeerplaatsen. Dat zou een overweging moeten zijn die meegenomen wordt. Eerst zorgen voor een overschot, om vervolgens deze capaciteit in te zetten voor de diverse ontwikkelingen en herinrichtingen. Graag blijven we dan ook constructief met u in overleg over dit onderwerp en maken we graag deel uit van een goede en gedragen visie. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: U bent keurig binnen de tijd gebleven. Ik kijk even of er behoefte is aan vragen aan de heer Ten Hagen. Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter, dank u wel, mijnheer Ten Hagen, voor uw inspreken. U hebt het over een overcapaciteit. Het parkeeronderzoek uit december 2024 laat zien dat er een overschot is. Duidt u daarop?

De heer Ten Hagen: Nee, daar duiden wij niet op, maar over het parkeeronderzoek hebben wij aanstaande dinsdag een gesprek met wethouder Metaal.

De heer Pleiter: Een laatste vraag, voorzitter. Na eigen onderzoek heb ik het idee dat de positieve groei die daar getoond wordt, dat die wel eens veel minder mooi zou kunnen zijn. Herkent u dat?

De heer Ten Hagen: Nou, met die conclusie wil ik liever komen na het gesprek van aanstaande dinsdag.

De voorzitter: Dank u wel. Andere mensen nog behoefte over de vraag over de inspraak? Ja, de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel voor de inspraak. U noemde het al, het parkeren ook door medewerkers van de centrumondernemers. U hebt ze daarop aangesproken al, maar hebt u nog andere acties in het verschiet, als ABH-City, om daar echt gericht mee aan de gang te gaan?

De heer Ten Hagen: Ja, wij hebben al meerdere malen ook, in goed overleg met de gemeente, voor de vrijdagavond, de zaterdag en de koopzondagen de mogelijkheid aangeboden voor het parkeren in de parkeerkelder onder het gemeentekantoor aan de Burgemeester Vlamstraat en daar wordt helaas maar heel beperkt gebruik van gemaakt. Maar bij elk, eigenlijk elke ledenvergadering wordt die optie opnieuw aangeboden, maar wij zullen daar nog strenger op gaan ... Wij snappen dat het van twee kanten moet komen en wij zullen daar dus strenger op gaan, nou ja, handhaven, wij kunnen natuurlijk niet handhaven, maar wij zullen wel ondernemers er nog meer op gaan wijzen dat, als zij parkeren dichtbij belangrijk vinden, dat zij zelf natuurlijk die parkeerplaatsen niet moeten bezetten en die ook vrij moeten houden voor de consument die wij hard nodig hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog behoefte aan vragen aan mijnheer Ten Hagen? Dan danken we ook hem voor zijn inspraak en sluiten we dit agendapunt af.

Afhandeling ingekomen stukken 22-03-2025 t/m 18-04-2025

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 5, de afhandeling van de ingekomen stukken van 22 maart 2025 tot en met 18 april 2025. Kunt u allen instemmen met de voor ... Ja, mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een opmerking over de punten B.11, als ik het goed heb, gaat het over de GGD NOG. Wij willen die graag apart laten agenderen. Er zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen: de ontwikkeling IZA GALA, de JGZ. We hebben contact gehad met D66 en PvdA en we willen graag die onderwerpen apart, separaat, bespreken, graag in het presidium daarin een voorstel of dat in de commissie of misschien in een forum. De onderwerpen die we daar graag toch wel aan de orde willen hebben, is de opgave die de GGD heeft in IZA en GALA, het feit dat de JGZ vanaf 2026 onder druk staat, de bezuinigingsmogelijkheden, het verzoek van ons college in relatie tot 32,9 procent overhead en het gezamenlijke servicebureau dat gestart is en het instellen van de adviescommissie analoog aan de situatie bij de VNOG. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Poels. U stelt voor om dat via het presidium te doen. Mag ik gewoon voorstellen dat we daar eerst een forum van maken en dat u eventueel later kijkt of het dan nodig is om het te agenderen? Ja? Kunt u daarmee instemmen? Dan gaan we vragen aan de GGD om dat goed voor te bereiden. U hebt goed neergezet waar u het over wil hebben. Dat kan dan gebeuren. Kunnen we het dan voor de rest op die manier afdoen, de stukken? Dan maken we een forum van de GGD met de punten die mevrouw Poels net aangaf. De rest, kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval.

Akkoordstukken

De voorzitter: Dan gaan we door naar de akkoordstukken.

1 Strategische aankoop woning Schoolweg 11 Winterswijk Woold

De voorzitter: Dat is de algemene raadscommissie heeft het volgende voorstel als akkoordstuk aangemerkt: strategische aankoop de woning Schoolweg 11 Winterswijk Woold. Is er behoefte aan stemverklaringen? Mag ik tegenstanders zien van dit voorstel? Dat is niet het geval. Het voorstel is aanvaard.

Bespreekstukken

De voorzitter: Dan gaan we door naar de bespreekstukken.

2 Tweede termijn en besluitvorming: Discussienota 'Koers Omgevingsvisie kom Winterswijk'

De voorzitter: Dat begint met 7.B.2, tweede termijn en besluitvorming discussienota koers omgevingsvisie kom Winterswijk. Aangezien ik zelf ook portefeuillehouder ben, heb ik de heer Elferdink als plaatsvervangend voorzitter van deze raad gevraagd om dit agendapunt voor te zitten. Ik vraag hem om hier plaats te nemen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan gaan we verder met agendapunt 7.B.2, de tweede termijn en de besluitvorming over de discussienota koers omgevingsvisie kom Winterswijk. We beginnen aan de tweede termijn. Er wordt een heel aantal moties ingediend. Nu is het natuurlijk zo: de motie is niet eerder een onderdeel van de beraadslaging voordat die ingediend wordt. Dus de degene die als eerste het woord krijgt, kan formeel niet over de moties spreken die nog niet ingediend zijn. Dus daarom is er na de tweede termijn van het college, als er behoefte aan is, gelegenheid voor een derde termijn, een korte derde termijn, van de raad om ook op moties te reageren die door anderen ingediend zijn, zodat iedereen over alle moties kan spreken. Is dat akkoord en is dat duidelijk? Ja. Dan beginnen we de tweede termijn met de fractie van het CDA. Het CDA heeft een aantal moties ingediend, dus ik verzoek mevrouw Prinsen om het woord te nemen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal vast op voorhand even aankondigen dat ik halverwege mijn bijdrage even behoefte heb aan actieve ondersteuning van de griffie met het tonen van de moties, want die heb ik allemaal niet paraat, helaas. Voorzitter, vanavond hebben we de tweede termijn over de discussienota voor de omgevingsvisie. Naar aanleiding van de eerste termijn is er een klein aantal onderwerpen waar wij nog graag even op terug willen komen. Verder hebben wij, zoals door het college ook verzocht, een aantal moties opgesteld om daarmee een deel van onze ja-mitsen voor te leggen aan de raad. Waar we nog graag even op terug willen komen, is de discussie over regie in het centrum. Voorzitter, voor zover wij weten, is het gemeentelijk beleid dat we in principe geen horeca toevoegen buiten de omgeving van de markt en als horeca, zoals bijvoorbeeld de shoarmazaken, waar de heer Van Beek het over had, zich willen vestigen in de winkelstraat, dan hebben we daar als gemeente wel regie op, toch? Graag een reactie van het college om deze onduidelijkheid nog even te verhelderen. Ook hebben we recent van het college een onderzoek ontvangen over het aantal benodigde woningen als we regie willen voeren op onze bevolkingsopbouw. Het college adviseert daarom om de ambitie in 2040 met 500 woningen op te plussen. Op welke termijn verwacht het college dat we niet meer met onze huidige ambitie toe kunnen en hoe groot is die capaciteit van de huidige bebouwde kom nog? Voorzitter, zoals aangekondigd hebben wij een aantal moties opgesteld die ik bij deze kort zal toelichten en dan in zal dienen. Motie M1, dat is identiteit is meer dan regionale voorzieningen. In de discussienota staat dat bij de Winterswijkse identiteit in elk geval het winkelcentrum, De Storm en het SKB horen. Dit onderschrijft het CDA uiteraard. Het zijn alle regionale voorzieningen en graag zien wij nadrukkelijk dat ook punten worden opgeschreven die voor meer specifiek Winterswijk belangrijk zijn. Duidelijk is dat Winterswijk bijzonder is door gezamenlijkheid en dan meer specifiek de vele verenigingen die we hebben, daarnaast ook andere voorzieningen, zoals bijvoorbeeld Zwembad Jaspers en Boogie Woogie. Wij dienen daarom de volgende motie in: met een aantal constatering en overwegingen verzoeken wij het college om in de ontwerp omgevingsvisie niet alleen regionale voorzieningen te benoemen bij de unieke Winterswijkse identiteit, maar juist ook verenigingen en andere voorzieningen. Dan hebben we motie M2, daarin staat: niet minder groen in de woongebieden. Wat we daarmee hebben beoogd, ook in onze eerste termijn, is dat, wij zijn voor de voorkeur voor inbreiding voor uitbreiding, maar wat we niet willen is dat, uiteraard, dat Winterswijk één grote bebouwde en versteende bebouwde kom krijgt. Daarom dienen wij de volgende motie in: wij verzoeken het college om in de ontwerp omgevingsvisie bij inbreiding uit te gaan van het per saldo minimaal in stand houden van het aandeel groen ten opzichte van verharding in de bebouwde kom en waar mogelijk zelfs het aandeel groen uit te breiden. Betekent dit dan dat er in Winterswijk eigenlijk niets meer kan? Nee, zeker niet. Als we bijvoorbeeld kijken naar het plan voor de 'Narcissenstraat', één Narcisstraat, dan kunnen we constateren dat ... Op dit moment zijn het bedrijven en is het verharding. Er worden weliswaar woningen toegevoegd, maar per saldo vergroent het daar, omdat zowel de openbare ruimte als ook grondgebonden woningen met een achtertuin, zullen meer groen zijn dan dat de huidige situatie is met alleen bedrijven.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk bij deze motie een beetje een verduidelijkende vraag misschien, maar wij lezen hem en wij lezen hem best wel letterlijk. Dan kun je ook lezen: stel dat één specifiek plan wel een heel goed idee is, maar daar lokaal toch wat minder groen van komt. Hoe ga je daarmee om? Want wij waren een beetje bang dat je al aan rood voor rood hebt en dat je letterlijk vierkante meters gaat tellen en dat je dan op die manier onnodig hobbels opwerpt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Het idee dat het CDA daarbij heeft, is dat je dat niet per se per plan moet gaan bekijken, want dat zou betekenen dat als er ergens nu nog net een klein strookje openbaar groen is en er komt een heel mooi plan voorbij, dat je dan daar nee tegen moet zeggen. Dat is zeker niet de bedoeling. Daarom staat er ook dat per saldo in Winterswijk in de woongebieden ... In de woongebieden is natuurlijk groter dan één specifiek plan, dus dat het per saldo niet minder groen wordt. Dus dat kan best betekenen dat één specifiek plan onderaan de streep wel een toename van

verharding is, maar dat totaal over Winterswijk gezien, dat we daar niet een toename hebben van verharding. Is dat een verduidelijking?

De heer Deunk: Dank u wel. Ik denk dat we hier al ... Sorry, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. Ik denk dat wij hier, wat dat betreft, in deze uitleg het CDA al veel beter begrijpen, want daar zaten eigenlijk onze grote zorgen en ook, als je hier best wel een juridisch systeem van krijgt, dan is het, te zwaar wordt, ik denk dat we het met elkaar eens zijn: de parken en alles willen we gewoon niet vol. Wat u ook zegt, met die tuinen, deels ook wel terecht, ik ben wel benieuwd hoe je daaraan past, want niet iedereen maakt zijn tuin groen. Maar ja, er zat een stuk zorgen in is dat je jezelf niet vastzet of dat we een systeem optuigen dat je binnen het dorp actief met groen tegen groen gaat ruilen en op die manier jezelf vastzet.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, het CDA heeft zeker niet de bedoeling om vierkante meters te gaan tellen, zeker dus ook niet per plan om dat op die manier uit te werken, maar wel Winterswijk breed dat te bekijken. Dan kan het best zijn dat in het ene jaar er net iets meer groen wordt toegevoegd dan in het andere jaar, dat dat net iets minder is. Maar de ambitie is om in elk geval Winterswijk niet minder groen te laten zijn.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik snap uw ambitie en ik denk dat we allemaal die ambitie wel hebben dat we Winterswijk niet minder groen willen maken, maar het is natuurlijk net hoe je het opschrijft en ook hoe je het zegt en hoe het misschien over tien jaar uitgevoerd gaat worden, als we vergeten zijn hoe het gezegd is en alleen nog maar weten hoe het opgeschreven is, om het zo maar te zeggen, dat dat dan een eigen leven gaat leiden. We hebben natuurlijk ook al een groenstructuurvisie en ik weet niet of die nou onderdeel uit gaat maken van deze visie op den duur, of dat we die eigenlijk met deze visie gaan herschrijven dan, want in een groenstructuurvisie staat natuurlijk eigenlijk al duidelijk beschreven hoe wij met het groen in Winterswijk omgaan en dat is eigenlijk de lijn die u in uw motie heb staan, zoals wij met groen omgaan, zoals dat in de groene structuurvisie gaat. Dus wij zien eigenlijk die motie een beetje als overbodig en een beetje angstig dat die motie dan nog een eigen leven gaat leiden en eigenlijk, wat mijnheer Deunk ook zegt, beklemmend gaat werken. Dat is waar wij bang voor zijn. Uw intentie is goed. U legt hem prima uit, maar over tien jaar weet de goegemeente misschien niet meer wie mevrouw Prinsen was. Ik hoop dat ze u nog herinneren tegen die tijd of dat u hier nog staat, maar het kan heel anders zijn. We zien dat dat een hoop beleid vluchtig is, een hoop kennis ook vluchtig is in de raad, en dat het dan toch op een andere manier een eigen leven gaat leiden. Dus daarom zijn wij bang ... Vinden wij deze motie toch een beetje overbodig.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter. Ik snap de angst van de heer Van Beek, alleen waar volgens mij wel een nadrukkelijk verschil in zit, is dat groenstructuur, dat gaat echt over groenstructuren. Dat zegt niet per se wat over een klein stukje groen ergens gewoon in een woonstraat, dat gaat echt over structuren en uiteindelijk, dit is nu een motie, de ontwerpvisie moet nog worden opgeschreven. Een visie is altijd hoog over, dat zijn nog geen letterlijke regels. Dus hoe dat precies moet worden opgeschreven, daar is volgens mij nog alle ruimte toe. Ik snap, nogmaals, ik snap de angst van de heer Van Beek. Dat moeten we voorkomen, dat we wel vierkante meters gaan tellen per plan, want dat is ook zeker niet onze bedoeling. Maar ik zou wel graag die ambitie willen uitspreken, juist ook omdat er zo her en der ook wel wat angst was van ja, inbreiding, gaan we nou gewoon heel Winterswijk volzetten? Nou, volgens mij is dat wel een gedeelde ambitie die we in deze raad hebben,

dat we niet heel Winterswijk alles vol gaan zetten. Dat is eigenlijk het doel geweest wat wij met deze motie hadden en omdat er dus nadrukkelijk verschil zit tussen groenstructuur en gewoon groen in de kom, dat zijn, wat ons betreft, wel verschillende eenheden, is deze motie, denk ik, niet overbodig.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Maar ziet u voorbeelden waar het dan misgegaan is? Want wij zien eigenlijk juist voorbeelden waar eigenlijk juist groen gespaard wordt ten koste van bouwplannen, dat er toch heel lang onderhandeld wordt om toch dat groen te behouden. Ziet u voorbeelden waar dat dan echt misgaat, dat u zegt van: nou, daar maak ik me echt zorgen over?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik heb daar zo geen concrete voorbeelden voor, maar volgens mij schrijf je een visie niet alleen om dingen op te schrijven waarvan je bang bent dat ze misgaan dingen, die je niet wil. Je schrijft in een visie juist ook dingen op die je wel wil en juist bij toekomstige plannen, de wethouder heeft natuurlijk al gezegd, hè, een bredere afweging vindt daar altijd plaats en als we dan in de visie opschrijven dat inbreiding voor uitbreiding gaat, dan is dat een doel wat het CDA van harte ondersteunt, maar wij willen daarbij het groen niet vergeten en het kan wat, ons betreft, dan geen kwaad om dat dan ook gewoon op te schrijven.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, maar één vraag eigenlijk. De fractie van Morgen is een beetje in verwarring, want is de derde termijn nu ook al begonnen, met reageren op moties? Of hoe gaan we dan ... Hoe verhoudt deze discussie zich nu tot de derde termijn waar u het net over had? We hebben die duidelijkheid even nodig om te weten wanneer we onze inbreng moeten leveren.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dat is helemaal terecht. Nee, het gaat ... Dan heb ik dat niet goed uitgelegd. De overige moties zijn nu nog niet ingediend, dus daar kunnen andere partijen ook niet op reageren. Dus mevrouw Prinsen moet dan alles via interrupties en dergelijke doen, dus die kan niet daar zelf op reageren en er wat anders aan toevoegen. Daarom willen wij gewoon de gelegenheid geven, als bijvoorbeeld mevrouw Prinsen straks op de moties die door D66 of VVD worden ingediend, als zij daar nog wat op wil zeggen, zonder dat het een interruptie is, dan heeft zij daar eventueel in een derde termijn ruimte voor, want interrupties zijn eigenlijk bedoeld voor vragen en niet voor stellingen en je eigen bijdrage er nog weer over doen. Daarom is eigenlijk gezegd van dat er eventueel gelegenheid is voor een derde termijn. Dus als u nu een interruptie en een vraag hebt aan mevrouw Prinsen, dan kunt u dat zeker doen.

De heer Van Nijkerken: Nee, voorzitter, die heb ik niet. Ik heb geen vraag aan mevrouw Prinsen op dit moment en de samenvatting die u net gaf, of de uitleg, die lijkt heel sterk op alinea's die ik zelf ook wel eens gebruik en vaak ook niet begrijp. Dus we bewaren ons commentaar maar tot de derde ronde, denk ik.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Eén verschil, ik begreep het zelf nog wel. Dat scheelt alweer. Mevrouw Prinsen vervolgt haar verhaal.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Dan hebben wij motie 3 en die gaat over strategische aankopen dienen een doel. Deze motie dienden wij in ook naar aanleiding van onze opmerking over dat in de discussienota staat, als stelling, van we kopen alleen solitaire bedrijfslocaties aan, waarvan het CDA zei: goh, maar er zijn soms ook andere doelen, niet alleen bedrijven zijn maatschappelijke doelen die we hebben. Dus het kan ook best zijn dat je iets anders aan wilt kopen, bijvoorbeeld, zoals wat we zojuist ongeveer hebben gedaan, namelijk het woonhuis bij de school, dat dient een doel om eventueel de verbouwing van de school te vergemakkelijken. Nou, dat zijn wat ons betreft ook prima redenen om een aankoop te kunnen doen, of we kopen een deel van een perceel aan om een weg

iets te kunnen verleggen of om daar een rotonde van te maken. Of ... Nou ja, noem het maar op. Dus daarin gaf het college natuurlijk in de eerste termijn ook al aan dat zij het inderdaad graag wat breder zouden zien dan dat het in die stelling was opgeschreven. Dus daarom dienen wij motie M3 in en daarin verzoeken wij het college om in de ontwerp omgevingsvisie uit te gaan van een bredere inzet van actieve grondpolitiek voor het maatschappelijk belang. Bedoelen we daar dan mee: college, koop half Winterswijk maar op, want dan kunnen we alles? Nee, uiteraard niet. U kent het CDA ook als een partij die let op de risico's en ook op onze financiën. Dus dat is zeker niet de oproep die wij hier doen, maar wel om het breder te zien dan alleen solitaire bedrijfslocaties. Dan hebben wij motie M4, de Whemerbeek onder voorwaarden weer zichtbaar. Dat was eigenlijk het onderwerp met onze meeste ja-mitsen, want bij een aantal, we hebben dit, zoals al gezegd, hadden wij dit ook breed besproken in onze partij en dat was toch wel van goh, maar wat doet dat dan met de bereikbaarheid van het centrum en we hebben ook wel genoeg parkeerplaatsen nodig en meer dergelijke, is het water dan wel schoon en moeten we dat allemaal zelf gaan betalen? Nou, dat waren zorgen die voorbijkwamen. Het uitgangspunt om de beek naar boven te halen, daar zien wij ook echt wel voordelen in, dus vandaar dat wij de volgende motie indienen. Wij verzoeken het college om in de ontwerp omgevingsvisie uit te gaan van de eerder genoemde ja-mitsen bij het opnemen van het doel om de Whemerbeek weer zichtbaar te maken, waarbij wij dus ook mogelijkheden zien om bijvoorbeeld samen te werken met het waterschap. Het hoeft zeker geen op zichzelf staand project te zijn. Dat zal altijd onderdeel zijn van een iets groter plan. Want ja, een beek zichtbaar maken midden in het centrum, dat doe je niet van vandaag op morgen en dat doe je niet even met we sturen morgen een graafmachine en we zien de beek weer en daarmee is het afgerond. Dat zien wij zeker niet op die manier voor ons.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Wat ik dan graag zou vragen, wij hebben hier natuurlijk twee weken terug al een discussie over gehad, ook een beetje van nee, waar ligt wel of niet de gevoeligheid. Mevrouw Prinsen haalt hier ook terecht het punt aan, die zegt van ja, dit moet sowieso in een groter geheel gebeuren, dit kan geen losstaande zijn. Toch zie ik eigenlijk deze mits hier niet terug om naar die grotere context te kijken. Ik bedoel, het zijn meer andere goede valide punten, maar die mits van dit moet gebiedsgroter, zeker bij zo'n stuk wat tegen het centrum aanligt, waarom hebt u die mits niet opgenomen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Mijnheer de voorzitter, daar heeft de heer Deunk een terecht punt. Dat had hij mij ook gevraagd en ik had toegezegd om dat te doen. Dat heb ik niet gedaan, dus dat zal ik alsnog doen, want het lijkt mij iets dusdanig evident dat je dit niet zomaar even van vandaag op morgen en heel solitair als incidenteel projectje tussendoor even doet, maar dat dit altijd onderdeel is van een groter geheel. Er komt vast nog een schorsing, daarin zal ik de motie op dit punt nog even uitbreiden.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u noemt ook, er zitten ook voordelen aan de beek boven de grond halen. Maar hoe ziet u dat? Want terrassen langs de beek en noem maar op, terwijl we aan de andere kant ook praten: we willen ons kernwinkelgebied eigenlijk niet vergroten. We willen horeca niet door heel Winterswijk laten zwerven, bij wijze van spreken, en u zegt: op die plek willen we eigenlijk toch nog meer dingen toe gaan voegen. Parkeren is een heikel punt in Winterswijk, dicht achter de winkels. Nou, we kunnen natuurlijk allemaal op de klompen aanvoelen dat als er toch plannen komen om die beek op dat gedeelte, De Wheme en Blikbak, boven de grond te halen, dat dat gigantisch veel parkeerplaatsen gaat kosten, of we moeten de mensen vragen ze met ambfibievoertuigen naar Winterswijk komen, dan zal het nog lukken. Maar anders gaat dat gewoon veel plaatsen kosten. Wat vindt u van het realiteitsgehalte van dit plan? Want het blijft altijd maar ambtelijk doorspelen. Er wordt continu capaciteit besteed aan dit plan. Wat vindt u daar zelf van? Kunnen we er niet beter een keer een punt achter zetten op dat gedeelte?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, ik heb niet opgevraagd bij het college hoeveel ambtelijke inzet hier continu op wordt gepleegd, dus daar kan ik geen antwoord op geven. Kijk, dit is onderdeel voor een visie voor de lange termijn. En uiteraard, als je nu zegt: we gaan op deze ene specifieke plek nu de beek zichtbaar maken en als we dat vergelijken met de huidige situatie, ja, dan kost dat parkeerplaatsen, maar er zijn natuurlijk ook nog mogelijkheden om elders parkeerplaatsen toe te voegen. Dat dus per saldo het aantal centrum parkeerplaatsen niet afneemt. Daarom, nogmaals, ook wat ik net tegen de heer Deunk zei: dit is niet een los op zichzelf staand plannetje. Dit moet je in bredere context bekijken. Je moet alle consequenties die zoiets zou hebben gewoon gaan afwegen. Het heeft ook gevolgen, eventueel, voor de bereikbaarheid van het centrum. Maar ik wil niet op voorhand zeggen dat we alleen op die, ik wou zeggen, op die postzegel bekijken en dat we dan zeggen: ja, we willen ... Die parkeerplaatsen moeten per se daar blijven. Voor ons is dit een groter vraagstuk waarvan ik niet op voorhand nee wil zeggen. Vandaar ook de ja-mitsen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Maar dan is mijn vraag: u hebt zoveel ja-mitsen en maren erin staan, dat u eigenlijk niets zegt in deze motie. Is het dan niet beter om gewoon niets te zeggen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Volgens mij zeggen wij hier heel duidelijk ja. Kijk, dat de fractie van Voor Winterswijk heel duidelijk nee zegt, dat kan. Wij zeggen ja, onder een aantal voorwaarden, ja-mits, precies wat de omgevingswet ook vraagt. Dat is, wat ons betreft, echt een andere benadering dan gewoon op voorhand alleen naar de beren kijken en daar de boel afkappen. Zeg ik dat ik 100 procent zeker weet dat in 2050 die beek daar ligt? Nee, dat zeg ik niet. Ik zeg alleen dat het, wat ons betreft, geen onbegaanbare weg is waarbij we altijd moeten kijken naar de consequenties die het heeft. Maar goed, dat moeten we natuurlijk met elke ontwikkeling.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Dus dan kan ik concluderen dat u geen duidelijk ja zegt, want u zegt: ik zeg duidelijk ja, maar ik kan niet garanderen dat. Dus u bent niet duidelijk daarin. Maak daar een keuze in, want dan is hij ... Of hij komt er, of hij komt er niet, maar we moeten er niet mee door blijven modderen, met de beek.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, dan zal ik duidelijk zijn. Ja, wat het CDA betreft komt hij in deze visie. Voorzitter, dan wil ik graag motie 5 indienen, voor de mensen die al langere tijd luisteren, wees gerust, dit is onze laatste. Die dienen wij in samen met de VVD en die gaat over waar we het in de eerste termijn ook wat uitgebreider over hadden, over de tien minuten wandelen. Tien minuten wandelen vanuit de winkelstraat is ook, zoals meerdere partijen constateerden, dan kom je best ver op plekken in Winterswijk waarvan het, naar ons idee, niet de bedoeling kan zijn om dat te gaan rekenen tot centumparkeren. Ik noemde de woonwijken aan de andere kant van het spoor. Ik hoorde de heer Pleiter het al hebben over de Joost van den Vondellaan. Nou, daar zijn we het, denk ik, met zijn allen snel over eens, dat dat niet de bedoeling is. Het college gaf in de eerste termijn ook aan dat daarbij juist eigenlijk werd gedacht aan parkeerplaatsen zoals die bij het GKC of De Storm of de Zonnebrink. Nou, daar kunnen we ons prima in vinden, waarbij zowel de VVD als ook het CDA heel nadrukkelijk hebben aangegeven dat voor ons wel heel belangrijk is dat centrum parkeren, dat kan zeker voor de langparkeerders best op iets meer afstand dan precies aangrenzend aan de winkelstraat, waarbij er één heel grote maar is: dat parkeren echt in de directe nabijheid wel beschikbaar moet zijn voor minder validen. Dan zeg ik nadrukkelijk: minder valide, niet invalide, maar minder valide mensen, dat die wel in de nabijheid van het centrum kunnen parkeren. Daarom dienen

wij gezamenlijk de volgende motie in. Wij verzoeken het college om in de ontwerp omgevingsvisie niet uit te gaan van tien minuten wandelen vanuit de winkelstraat, maar grotere parkeerplaatsen op korte afstand, zoals de Zonnebrink, De Storm, de Dingstraat en het GKC als vergelijkbare voorbeelden van centrumparkeren te noemen, waarbij het belangrijk is dat parkeren voor minder valide of minder mobiele mensen altijd in de dichte nabijheid van de winkelstraat kan plaatsvinden.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Ja, mevrouw Prinsen zegt: die tien minuten afstand parkeerplaatsen, die mogen we niet als centrumparkeren rekenen. Later zegt u van: nou, die gaan we wel tot centrum parkeren rekenen. Maar hoe ziet u dat dan in verhouding, stel, bij de Whemerbeek zegt u: nou, als de parkeerplaatsen weggaan, dan moeten we die elders weer erbij maken, daar vinden we nieuwe plekken voor. Maar bedoelt u dan die plekken, die tien minuten plaatsen, die plaatsen die dus verder van het centrum afliggen, die u eerst niet als centrumparkeren benoemt, maar later toch weer als centrumparkeren benoemt? Waar wilt u daar mee naartoe, met de plekken die achter de winkels verdwijnen? Naar dat soort parkeerplaatsen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, ik denk dat de heer Van Beek mij niet helemaal goed begrepen heeft, want wat ik heb bedoeld te zeggen, in elk geval, is dat op tien minuten wandelen is het aantal parkeerplaatsen wat daarbinnen valt, dat zijn ook woonwijken die natuurlijk niet bedoeld zijn echt als centrumparkeren, dat terwijl dat allemaal wel binnen die tien minuten valt. De uitleg van het college met wat zij hebben bedoeld met binnen tien minuten parkeerplaatsen, gaat het echt om de grotere parkeerplaatsen, dus echt parkeervoorzieningen bedoeld voor winkelend publiek. Daar zijn dus de voorbeelden de Zonnebrink, De Storm, de Dingstraat en het GKC als voorbeelden genoemd. Nou, daar kunnen wij ons prima in vinden dat dat wordt gerekend tot centrumparkeren. Als we het dan hebben over bijvoorbeeld toevoegen, als we kijken naar bijvoorbeeld plannen, dat zou ook bijvoorbeeld een gebouwde parkeervoorziening kunnen zijn. Daarmee kun je echt parkeerplaatsen toe voegen, terwijl dat niet direct aangrenzend is aan de winkelstraat, maar wel prima geschikt is, zeker voor het publiek wat een gewoon een hele dag komt winkelen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wat mij betreft mag u doorgaan.

Mevrouw Prinsen: Ik had de laatste motie ingediend, dus daarmee einde van mijn termijn.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik zie geen interrupties meer, dus dan dank ik u voor uw termijn. Dan gaan we verder met de fractie van D66. De heer Deunk.

De heer Deunk: Sorry, voorzitter, ik zag mezelf net in beeld en het zat net niet strak. Dank u wel. Voorzitter, de inbreng van twee weken geleden gaan we niet herhalen. Toch willen wij één punt wel wat scherper stellen, want tot nu toe, als we het over de kom hebben, hebben we het tot nu toe weinig over de randen gehad. We hebben het een keer met de komrandzones, een lichte discussie erover gehad, maar wij vinden het toch een belangrijke discussie, vandaar dat wij graag motie M6 *urban sprawl* willen indienen. Mijn excuses voor het Engels, maar ik kon geen mooie Nederlandse term vinden. Stedelijke verrommeling werkte ook niet helemaal voor ons. Maar waar het eigenlijk in essentie om gaat is van hé, hoe gaan we nou met onze randen om? Dit zijn namelijk wel de plekken waar je op den duur kunt uitbreiden. Dus vandaar hebben wij het de motie geschreven met de oproep aan het college *urban sprawl* te voorkomen door het opnemen van duidelijke ruimtelijke kaders voor de randen van de Winterswijkse kom in de omgevingsvisie, kleinschalig en verspreide ontwikkeling in de komrand te beperken, tenzij deze past in de bestaande bebouwing of lintstructuren en ten slotte, buiten de huidige aangewezen komrandzones uit te gaan van een nee-tenzij-beleid in een zone van 500 meter rondom de kom voor plannen die geen deel uitmaken van grootschalige gebiedsontwikkeling. Voorzitter, dit is misschien wel wat scherp geformuleerd en het schuurt een beetje tussen is dit nou kom, is dit nou buitengebied, maar in het buitengebied is dit ook niet ter sprake gekomen, maar het is wel, in essentie, waar het op neer komt. Want als wij op de lange termijn

nog een uitleglocatie nodig hebben, waar het dan ook voor mag zijn, dan zijn de randen van de kom daar wel de locatie voor. Als je daar op dit moment versnipperd beleid krijgt in wat losse projectjes, dan heb je groter risico dat je op de lange termijn daar veel last van hebt als je als dorp je wel verder moet ontwikkelen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Mijnheer Deunk noemt hier ook een zone van 500 meter. Bent u niet bang dat we haast met de zones tegen elkaar gaan lopen? We hebben al andere beperkende zones op gelegen gekregen in Winterswijk en in onze visie moeten we dan oppassen dat we niet zelf ook allemaal van zulk soort zones op gaan werpen. Hoe kijkt u daartegenaan?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Het getal is zeker enigszins willekeurig, dat snap ik. Het is ook niet dat we zeggen 100 procent verbieden we dat daar, maar ik denk dat we er wel aandacht voor moeten hebben, want je ziet dat er sommige plekken aan de rand van Winterswijk al lintbebouwing is ontstaan. Nou, die blijft er dus ook gewoon. Als je dit op meer en meer plekken krijgt, als je dan op een gegeven moment wel een beslissing wil nemen voor een uitleg, dan heb je straks wel een probleem. En ik vind de ja-mitsbenadering voor in dorp uitstekend, verderop in de buurtschappen ook geen enkel probleem, dat lijkt me hartstikke goed, maar ik denk wel dat we specifieke aandacht moeten hebben hoe we met die randen omgaan, omdat het daar toch gevoeliger ligt op het moment dat je wat geleidelijke uitbreiding hebt, dan dat er in de rest van Winterswijk ligt. Dit is wat kras geformuleerd, maar we hebben ook bewust gezegd van hee, we willen hier een stelling nemen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Een tijd geleden toen we het hadden over komrandzones, hebben D66 en het CDA samen een motie ingediend, of een amendement, ik weet eigenlijk niet eens meer wat het was, met als oproep om de komrandzones die we toen hebben vastgesteld te betrekken bij de omgevingsvisie kom. Volgens mij staat daarmee eigenlijk vast dat alles wat niet in die komrandzones zit, dat dat gewoon omgevingsvisie buitengebied blijft. Dus eigenlijk vraag één: is D66 dat met het CDA eens? Vraag twee is eigenlijk: die komrandzones waarvan de motie is aangenomen, om die nadrukkelijk te betrekken bij de omgevingsvisie kom van wat willen we daarmee, dat dat eigenlijk nu nog gewoon een uitwerking is die die moet komen. Dus ik ben eigenlijk een beetje op zoek naar wat deze motie van D66, ik snap wat de heer Deunk hiermee bedoelt, maar voor mijn gevoel gaat hij, voor zover hij niet gaat over de omgevingsvisie buitengebied, waar we het nu niet over hebben, zegt het eigenlijk van goh, kom met duidelijke kaders voor die komranden. Nou, die komrandzones hebben we al vastgesteld, dus dat het eigenlijk een dubbeling is met de motie die al is aangenomen van college, kom met voorstellen hoe in de omgevingsvisie kom om te gaan met die komrandzones en dan kan ik me goed voorstellen dat daarin de keuze, zoals de heer Deunk die voorstelt, of we bouwen of laat hem gewoon schoon, zou ik bijna willen zeggen, dat dat dan gewoon een uitwerking is die dan komt in de visie over de komrandzones. Dus in hoeverre kan de heer Deunk mij volgen in het feit dat voor zover het niet gaat over komrandzones, dat dat gewoon echt omgevingsvisie buitengebied is, dat we het daar nu niet over hebben, en dat de komrandzones, dat daar al een motie voor ligt, om die verder uit te werken.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben inderdaad toentertijd deze motie met het CDA ingediend. We hadden inderdaad ook een amendement, maar dat ging letterlijk over de grenzen van de komranden. Maar toen hebben we het inderdaad specifiek gehad over die komrandzones zelf en eigenlijk, daar wil ik nu ook niet dat gaan herevalueren of in ieder geval dat niet nieuw oppakken en inderdaad, als je nu letterlijk kijkt, dan houdt die grens op, op het moment dat het geen kom is, is het buitengebied. Dus daar gelden inderdaad de regels voor het buitengebied. Maar wat wij ons deels ook afvragen van goh, moet je hier niet ... We hebben daar nooit discussie over gevoerd van hoe ga

je nou met die overgang om en volgens mij is die niet geweest, ooit, met toen we het hadden in de discussie buitengebied en we hebben nu ook niet gevoerd van op het moment dat we de discussie over de kom hebben. Daardoor heb je een soort onbewust: hoe ga je om met die grens? Daar is dit misschien nog voorzet van om eens een keer die discussie te voeren van moet je daar niet bewuster naar zijn? Dat is ook dus die insteek.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Volgens mij zou er, maar misschien weet de heer Deunk dat beter dan ik, er zou, volgens mij, nog een fase drie komen om juist de omgevingsvisie kom en de omgevingsvisie buitengebied aan elkaar te koppelen en te zorgen dat we uiteindelijk één omgevingsvisie Winterswijk kunnen vaststellen. Dus met dat idee vraag ik me even af wat nu deze motie toevoegt aan hetgeen wat onze eerdere motie ocriep: zeg, college, geef aan wat je de komrandzones, wat we daarmee willen en betreft die komrandzones bij de omgevingsvisie kom. Daarmee dus ook eigenlijk impliciet alles wat geen komrandzone is, is dus buitengebied en dat dat dan dus gewoon in de volgende fase komt. Want dat we daar een discussie over moeten voeren, dat zijn we, denk ik, wel eens, maar volgens mij hoort dat nu niet bij deze visie. Ik hoor graag hoe de heer Deunk daarnaar kijkt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel. Ik sta open voor uw suggestie. Ik hoor graag van het college even in welke stage zij dit eventueel deze manier willen behandelen en dan zullen wij op basis daarvan eventueel beraden wat wij met deze doen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, dank u wel. Het sluit enigszins aan op wat de heer Van Beek ook net aangaf. We moeten oppassen, denken wij ook, dat je met getallen als 500 meter onszelf niet in de voet schieten. Bovendien, de omgevingsvisie vraagt juist een integrale afweging tussen allerlei verschillende zaken. Dus wij denken dat het best prima is om wat denkrichtingen mee te geven aan zo'n omgevingsvisie. Maar zodra je op dit soort absolute getallen gaat zitten, kan het zomaar zijn dat vanuit ander sectoraal deelbeleid die 500 meter onhaalbaar is. Dus we zouden D66 willen vragen van is het niet mogelijk om de motie in die zin iets bij te stellen dat je wel vasthoudt aan de kern van dat gedachtegoed, maar niet jezelf nu al vastlegt op die 500 meter op dat soort getallen? Waarbij wij overigens de discussie over wat is nou kom en wat is buitengebied in het kader van de omgevingsvisie wat minder relevant vinden, want uiteindelijk heeft elke gemeente de verplichting om straks nog maar te werken met één omgevingsvisie, integraal samenhangend. Dus die vinden wij wat minder interessant, waar het wel of niet thuishoort. Het gaat ons meer om: laten we oppassen, inderdaad, om ons nu al vast te leggen op harde getallen, maar geef hooguit denkrichtingen mee voor de omgevingsvisie, omdat we het tegen allerlei andere zaken moeten afwegen. Tot zover, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wat is uw vraag aan de heer Deunk?

De heer Van Nijkerken: Die vraag heb ik, volgens mij, net gesteld, maar die kan in een brij van woorden een beetje op de achtergrond zijn geraakt. De vraag was: is het mogelijk dat D66 de motie dus in deze zin iets afzwakt, want anders kunnen wij er niet mee akkoord gaan, terwijl we de gedachte op zichzelf best sympathiek vinden.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel. Nou, waarschijnlijk komt er zeker nog wel een schorsing en daar willen we zeker even naar kijken. Wij hebben onszelf ook wel beseft dat dit vrij hard was en misschien daar wel maar ook bewust even gezorgd van hee, laten we eens wat neerzetten om te kijken hoe mensen

reageren. Als we hem heel zacht hadden gemaakt, waren we ook een beetje bang dat er geen enkele reactie op, terwijl we een terechte overweging vonden van: erover na te denken.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De afspraak in presidium is gemaakt; de tragedie van de meent. Ik begin maar even anders: wie kent de tragedie van de meent? Er zijn vast een aantal mensen die die kennen en dat is als je met elkaar een afspraak maakt en een houdt er zich niet aan, dan zegt de ander ja, maar dan ga ik het ook niet doen. Uiteindelijk loopt de boel in de soep. Dus in die zin, ja, u hebt in het presidium afgesproken: één woordvoerder per fractie, dus ik ben ook eigenlijk benieuwd wie de woordvoerder is van WB dan. Is dat de heer Jonker of is dat de heer Pleiter? Anders wil ik wel graag dat we aanhouden één woordvoerder per fractie, want anders gaan andere fracties ook met twee of drie woordvoerders. Dus in die zin graag één woordvoerder per fractie.

De heer Jonker: Voorzitter, mag ik dan een verduidelijkende vraag stellen, want de heer Pleiter heeft hier nog niet op gereageerd. Bedoelt u in deze termijn of bedoelt u voor de hele avond? Want als het voor de hele avond is, dan ga ik gewoon naar huis.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Nee, voor dit agendapunt. De afspraak is één woordvoerder per agendapunt.

De heer Jonker: Ik ben het er niet mee eens. Prima dat je het afsprekt in het presidium, maar ik ben hier gewoon raadslid, dus als ik een vraag wil stellen, dan doe ik dat gewoon en als daar iets van gevonden wil worden, dan bespreken we dat wel weer in het presidium, ook goed, maar anders kan ik net zo goed naar huis gaan, toch?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): U kunt de heer Pleiter ook de vraag laten stellen.

De heer Jonker: Nee, zo werkt het, volgens mij, niet. Dus zal gewoon de vraag stellen aan de heer Deunk, die ik heb, en volgens mij kunnen we dan prima verder gaan. Als de voorzitter mij dat toestaat.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Eigenlijk is de afspraak één woordvoerder per fractie. Dus dan zouden we andere fracties ook toe moeten staan om met meerdere woordvoerders per fractie toe te ... De heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik maak hier gewoon ernstig bezwaar tegen. Wat voor bezwaar? Omdat u nu voorzitter bent, voert u dit in? We hebben dit vaker gedaan, dus ik ga hier niet mee akkoord. Wat er ook in het presidium is afgesproken, het staat mij niet bij. Het zal allemaal prima zijn, maar in de vorige vergadering is het ook op deze manier gegaan en we hebben er geen enkel probleem mee en we debatteren erg netjes. Dus ik voel me ook absoluut niet bezwaard dat mijn collega-raadslid gewoon vragen stelt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De griffier stelt voor dat u het in het volgende presidium bespreekt en tot die tijd zou ik gewoon willen vasthouden aan de afspraak die in het presidium gemaakt is.

De heer Pleiter: Voorzitter, dan kunt u het ook andersom draaien. Waarom zou u nou precies aanhouden wat u vindt? We kunnen het ook in het presidium opnieuw bespreken, dat dit schijnbaar met elkaar besproken is. Maar ik voel hier echt niet voor. Wat is nou het probleem dat mijn collega Tim Jonker gewoon een vraag stelt aan iemand die hier een motie indient. Denkt u dat ik nou zijn gedachte hier kan lezen? We zijn hier met een discussienota bezig, een discussienota, voorzitter. Sorry, maar dat geregeld per fractie, je mag maar één spreker hebben. Ik kan er niet zo goed tegen. We zijn hier met een discussienota bezig. Ik zal de zaak ook nog wat over zeggen, over een discussienota.

De heer Van Eck: Voorzitter, zou ik een ordevoorstel mogen doen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Een ordevoorstel mag altijd.

De heer Van Eck: Zullen we even vijf minuten mogen schorsen om even met presidium dan bij elkaar te zitten?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dat is akkoord. Ik wil wel benadrukken dat het niet mijn idee is om dit te doen, dat dit een afspraak is van het presidium. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik heropen de vergadering en dan geef ik eerst het woord aan de griffier.

De heer Jansen (griffier): In het presidium is zojuist besproken dat gezien ook de aard van het agendapunt wat een beetje lijkt op de behandeling van de kadernota en de begroting, dat het bij dit agendapunt is toegestaan voor ieder raadslid om te interrumperen. Woordvoering, via de termijn, gaat gewoon via inspreker en in de eerstvolgende presidium komen we hier verder over te spreken.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan is nu het woord aan de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even vooral u als voorzitter even duiden dat mijn toon richting u iets te fanatiek was en misschien zelfs misplaatst. Maar dat komt, u moet mij maar geloven, door het vuur dat ik heb voor Winterswijk, in het belang van Winterswijk. Maar nogmaals, ik twijfel niet aan de kunde van u als voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Prima, excuus aanvaard. Dan gaan we verder met de termijn van de heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Het hele gedoe begon natuurlijk om de vraag van de heer Jonker, dus alsnog ...

De heer Deunk: Oh ja, sorry, ik wilde maar zo verder gaan met de volgende motie.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De vraag van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank, voorzitter, voor deze gelegenheid. De vraag aan de heer Deunk ook in aansluiting op de eerdere vragen. Wat mij betreft, is deze ook veel te resoluut, ook met de meters daarin. Je zult net in het buitengebied wonen, in die strook van 500 meter, en je wilt een schuur bouwen. Als ik dit zo lees, kan dat niet. Dus ja, misschien moet daar nog even goed naar worden gekeken. Voor de rest, het idee snappen we, maar goed, dat geldt bijna voor alle moties die vanavond worden ingediend. Het idee snappen we, maar deze Poolse landdag setting snappen we wat minder. Maar goed, dat zal. Misschien kan de heer Deunk daar nog even naar kijken in zijn motie. Dank, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Dat wil ik zeker doen, dus daar komen we straks, als er een schorsing is, wel op terug. Daar hoeft niet extra voor gepauzeerd te worden. Dank u wel, voorzitter. Ten tweede hebben wij ook in het betoog twee weken terug al aandacht gevraagd voor de variatie in de wijken. Daar willen wij toch ook graag een extra motie indienen. Ondertussen hebben we daar ook steun in gevonden van PvdA, Voor Winterswijk en het CDA en wij willen dus ook graag mee motie M6 indienen ... Sorry, M7. Sorry, ik ben even van het pad af door de onrust. Dit gaat er eigenlijk specifiek om dat wij in ons omgevingsvisie ons in gaan zetten om gevarieerde wijken te ontwikkelen,

waarin mensen met verschillende inkomens en verschillende levensfasen samenwonen, bij herontwikkeling van wijken expliciet aandacht besteden aan voldoende en toegankelijk locaties voor sport, cultuur en verenigingen, zodat inwoners de ruimte hebben om samen in gemeenschapszin hun wijk op te bouwen en deze uitgangspunten concreet te borgen in de omgevingsvisie, stedenbouwkundige plannen en het volkshuisvestingsprogramma. De betekent niet, voorzitter, wat ons betreft dat letterlijk elke wijk of buurt een buurthuis moet hebben op die manier. Je ziet ook andere verenigingen en structuren waar buurten of wijken zich omheen verenigen. Het gaat er vooral ook om dat je dus zowel zorgt dat een wijk gemengd is als dat je kijkt van zijn op deze plaats deze faciliteiten aanwezig. Dat was het qua indienen van de motie.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag van D66 willen weten hoe ze de ontwikkeling van de wijken en dan expliciet aandacht besteden voor de locaties voor sport, cultuur en verenigingen. Is dat niet een enorm beperkende factor? Want ik stel me voor dat in een wijk komt daar, ik maak hem nu een beetje flauw, maar komt daar een voetbalveld te liggen of een locatie voor sport? Hoe moeten we dat interpreteren?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik vind het geen enkel probleem dat de heer Pleiter het concreet maakt. Dat doen wij soms ook weleens juist, daardoor krijg je een discussie van hé, wat bedoel je nou? Het gaat er eigenlijk om dat als we een wijk hebben, dat je kijkt of daar ook die ontmoetingsplekken, die manier van vereniging, of dat daar mogelijk is. Als je, bij wijze van spreken, een Verglascco hebt waarnaast al een speeltuin is, dan is op dat moment niet acuut wat extra's nodig, maar het kan zeker bij grotere herontwikkeling ook wel wijken zijn die zeggen ja, hier mist wel wat en dan ga je proberen in je visie te borgen dat je daar ook aandacht voor hebt. Dat je zegt van hee, hoe zorgen we dat op lange termijn elke wijk, elke buurt die structuren kan ontwikkelen? Dat is het doel erachter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Pleiter.

De heer Pleiter: Ja, dank u wel, voorzitter. Zou u dan nog ... U gebruikt namelijk het werkwoord aandacht besteden, wat het feitelijk inhoudt, aandacht besteden, is dat dat dat van tevoren dan even besproken wordt en vervolgens niets gedaan wordt of vindt u dat daar op een andere manier mee omgegaan moet worden?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat je hier, er een keer, er is aandacht. Je moet kijken, klopt het hier wel of niet. Het zal regelmatig zijn dat de ruimte er is of dat kleine verbeteringen al voldoende zijn. Ik ben het met u eens, het moet niet als een harde eis terugkomen, want dan ga je soms heel redelijke kleine projecten ook onmogelijk maken. Dan haal je jezelf ook een onnodige last op de schouders. Dus daar willen we zeker nog even naar kijken, hoe dat is. Ik ben ook benieuwd hoe het college kijkt naar deze interpretatie.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, voorzitter, nog even op M7, geloof ik, ik weet niet of ik goed heb meegeteld. Dit is er ook een in de serie waarvan wij vinden ja, op zichzelf sympathiek, je kunt er nauwelijks op tegen zijn, maar tegelijkertijd vroegen we ons ook af: is dit, dat is lastig te beantwoorden, misschien, maar is dit nou niet al voorzien ook? Is dit niet de logische uitkomst van allerlei sectoraal deelbeleid opgeteld? We hebben in allerlei beleid van vastgesteld in de afgelopen jaren. Het plaatje zoals dat hier in het dictum wordt geschetst, is dat niet al de logische uitkomst van zaken die we allang in bestaand beleid hebben vastgelegd, of is dit echt een essentiële toevoeging,

een afwijking, op dat beleid? Zou de heer Deunk daar nog iets op kunnen zeggen? Het heeft dus te maken met wat we echt missen, ook vanavond. Veel van deze moties zijn misschien wel overbodig als we eerst de optelsom van bestaand beleid hadden gezien. Nou, ik wil heel graag deze motie dan gebruiken om die vraag maar eens in het midden te leggen. Bij dezen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Je ziet inderdaad sommige stukken dat het wel actief gebeurt, toch is het niet 100 procent zo in Winterswijk. Wij vinden het wel belangrijk om het als doel erin te behouden. Ja, dat heeft soms consequenties. Is het schokkend anders dan wat we nu doen? Niet geheel, maar of we daar altijd naar kijken, weet ik ook niet. En ...

De heer Van Nijkerken: Voorzitter?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Mijn vraag aan de heer Deunk was juist: heeft D66 bij het opstellen van deze motie of daaraan voorafgaand, beter nog, eerst eens gecheckt of de optelsom van bestaand beleid, ook als het gaat om het sociaal domein en wijkgerichte benaderingen, allerlei ideeën die in verschillende beleidsdocumenten al zijn vastgelegd, of dat niet tot dezelfde uitkomst zou leiden, zoals die nu in het dictum verwoord staat. Heeft D66 dat gedaan of weten jullie zeker dat dit een essentiële toevoeging is op alles wat we in de afgelopen jaren met elkaar besloten hebben?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Ik zal heel eerlijk zijn, ik heb niet alle beleidsstukken van tevoren doorgenomen om deze te integreren en vervolgens tot een totaalplaatje te komen van is het dan al deze conclusie, ja of nee? Wij vonden het gewoon een belangrijk aandachtspunt, dus daarom wilden wij het graag als aandachtspunt inbrengen. Als die misschien helemaal raadsbreed is, misschien is die dan inderdaad overbodig als het éénentwintig voor en nul tegen is. Nou, oké.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, het laatste wat ik erover zeg. Even voor de goede orde, dit is niet specifiek ook op deze motie gericht. Het is meer in zijn algemeenheid. Wat we echt missen, denk ik, en dat maakt heel veel moties die we vanavond behandelen wellicht achteraf overbodig, omdat wij niet voor ons hebben wat al het reeds vastgestelde en nog in ontwikkeling zijnde beleid ook van andere bestuurslagen opgeteld nou precies betekent op dit punt. Dan had het heel goed kunnen zijn, als we dat beeld wel hadden gehad, dan had het heel goed kunnen zijn dat we heel veel van de moties vanavond niet hadden hoeven in te dienen. Dat punt wilden wij even, naar aanleiding van deze motie, maar die richt zich niet specifiek alleen op de heer Deunk en op D66 en op deze specifieke motie. Dank u, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Tot slot hebben we eigenlijk nog een kleine vraag aan het college en dit is meer bij motie M2 van het CDA ... Sorry, over M3 van het CDA, de actieve grondpolitiek. Hier wordt actiever ook gevraagd van hee, is breder dan de bedrijventerreinen. In hoeverre doen we dit nu eigenlijk niet al en in hoeverre moeten we het dan wel of niet borgen? Wat dat betreft sluit dit wellicht nog aan bij de vraag die de heer Van Nijkerken net aan mijzelf stelt. Dus daarvoor dank en daar wil ik het graag bij laten.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel, mijnheer Deunk. Dan gaan we verder met de fractie van de VVD. De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Kijkende naar de omgevingsvisie die voor ons ligt, kunnen we stellen dat deze op verschillende punten goed weergeeft hoe het fundament van Winterswijk, hoe we dat willen borgen voor de komende jaren. Daarom ook een woord van dank aan alle betrokkenen die verantwoordelijk zijn voor de samenstelling en de inhoud van deze visie. Voor de VVD zijn, zoals in de eerste termijn reeds aangegeven, een aantal zaken belangrijk. Met de nadruk op wonen, werk en inkomen kijken we nadrukkelijk naar onze omgeving, de voorzieningen en de mobiliteit. Voorzitter, we kijken graag naar de toekomst waarin we Winterswijk als centrum van de Achterhoek zien en waarbij toch het dorpse karakter behouden blijft. Met een breed scala aan voorzieningen, voldoende woningen en een evenwichtige verdeling van jong en oud, kunnen we inzetten op verdere groei en ontwikkeling van ons dorp en de omgeving. Voorzitter, dat is ook de reden dat we haast willen maken en nu extra woningbouw willen inplannen. Dit werd onlangs nog eens duidelijk onderstreept door een artikel in De Gelderlander waarin namens de gemeente er door Invisor een woononderzoek is gedaan en aangegeven wordt dat, naast de geplande 1.600 woningen, er nog eens 400 woningen extra nodig zijn om ons voorzieningenniveau op peil te houden en scheefgroei te voorkomen. Voorzitter, dit laat zien dat we gisteren al op zoek hadden moeten gaan naar een of meerdere uitleglocaties waar we een start kunnen maken met de bouw van minimaal 500 woningen. We willen dit verder onderschrijven met de volgende motie en daarbij spreken de constatering en de overwegingen voor zich. We dragen het college dan ook op uit te spreken het voorzieningenpeil van Winterswijk in stand te willen houden en met spoed op zoek te gaan naar een uitleglocatie voor een nieuwe woonwijk voor circa 500 woningen. Uitleglocatie, het kunnen ook uitleglocaties zijn, overigens, omdat wij ook natuurlijk zien dat één uitleglocatie voor 500 woningen zoveel ruimte vraagt, dat dit misschien, zeker op langere termijn, wat lastig te realiseren is. Dus dat mag ook een verdeling zijn.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ziet de VVD ook mogelijkheden om woningbouw te realiseren binnen de bestaande bebouwde kom en zeker als een bedrijventerrein als Arrisveld tot ontwikkeling komt en er nog bedrijven uit de kom naar Arrisveld kunnen vertrekken?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Daar zien wij zeker mogelijkheden. Wij zijn ook absoluut niet tegen inbreiding, maar wij zijn wel van mening dat we met inbreiding de lading niet gaan dekken voor de komende jaren en zeker niet de opgave waar we voor staan en zeker niet als we nu al bedenken en lezen, onlangs nog in het gepubliceerde stuk in De Gelderlander, dat we eigenlijk bijna richting 2.000 woningen moeten tot aan 2040, gaan we dat met inbreiding niet redden, is onze mening.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, interessant en het zou best kunnen dat de VVD daar gelijk in heeft, ik weet het niet. Daarom was het ook een vraag van het CDA aan het college. Maar waar baseert de VVD dat op? Want we hebben natuurlijk ook recent de woningbouw aantallen gezien, voor al bestaande plannen in de kom en daarmee zou het ongeveer gaan lukken om de bestaande ambitie van 1.600 woningen al, die plannen zijn er al ongeveer, tot 2040, dus de komende 15 jaar kan er nog heel veel gebeuren. Dus op basis waarvan weet de VVD zeker dat we dan nog 500 woningen buiten de bestaande kom moeten realiseren?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Ik heb niet in beeld hoeveel vierkante meters we exact binnen de bebouwde kom tot onze beschikking hebben. Dat het niet toereikend is, daar zijn we toch vrij stellig over. Anderzijds vinden we ook dat het tempo verlagend werkt, want op het moment dat we in de bebouwde kom gaan bouwen, wat op zich prima is, maar dat gaat eigenlijk met stukjes. We gaan het liefst eigenlijk in één keer voor een wat grotere woonwijk, zodat we ook tempo kunnen maken, want we zien natuurlijk nu

de noodzaak. Veel mensen zijn woningzoekende. Kijk naar de nieuwe generatie, die vinden het prachtig om straks in een mooie woonwijk te kunnen wonen. Vinden het ook fantastisch dat er veel groen is, dat er eventueel een sportveldje is, dat er eventueel een wijkcentrum is. Dat zullen ze allemaal prachtig vinden. Maar wat ze nu willen, is eigenlijk alleen nog maar, op dit moment, graag een dak boven hun hoofd. Dat is prioriteit nummer een en om dat te onderbouwen en daar ook wat gas te kunnen geven, proberen we wat grootschaliger te denken en dan denken we niet dat met inbreiding, dat we dat tempo erin krijgen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Is de VVD dan niet bang dat ... Ik snap ook, uitleglocaties, dat bouwt relatief het meest makkelijke, omdat je niet heel erg veel met bestaande andere omgevingsfactoren te maken hebt, of in elk geval, beperkter. Is de VVD het met het CDA eens dat het dan wel heel makkelijk wordt om vooral te kiezen voor de uitleglocaties en dat daarmee juist de inbreiding en de bedrijfslocaties en de minder aantrekkelijke panden in het centrum, dat die dan juist veel langer blijven bestaan en dat die dus daarmee gewoon niet tot herontwikkeling komen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat we een beetje de combinatie moeten zoeken. We moeten zeker deels inzetten op inbreiding, want we kunnen best binnen de bebouwde kom nog een verbeterslag maken. Maar juist in het wat grootschaliger denken, het tempo waarin we dingen willen realiseren, de opgave die voor ons ligt, de termijn die daarvoor staat, moeten we toch wat buiten de kaders denken. Vandaar ook dat we dan misschien wel een beetje de combinatie zoeken met inbreiding, maar ook zeker met uitbreiding naar een eventuele uitleglocatie, locaties.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Laatste vraag aan de VVD. Hoe ziet de VVD in dit geval de al eerder aangewezen komrandzones daarvoor?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Die komrandzones zijn voor ons in principe wat minder van belang. We houden daar zeker wat rekening mee. We willen in die zin ook niet te veel verstedelijking, we willen ook wel die afwisseling inbouwen, niet dat het één grote grijze bouwzone wordt, maar die komrandzones, die zijn voor ons wat dat betreft wat minder van belang. We stellen echt prioriteit op een mogelijke nieuwe locatie, dat we ook met spoed op zoek gaan naar een nieuwe mogelijke uitleglocatie. Daar ligt op dit moment voor ons het zwaartepunt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Er liggen natuurlijk een hoop plannen op de plank die klaar zijn, neem een Rikker die nog moet starten, waarvan zelfs gezegd wordt: nou, dat die gaat gefaseerd gestart worden om niet de markt te ontwrichten, bij wijze van spreken, in Winterswijk. Er ligt natuurlijk ook een woningbod van de provincie van wat wij mogen bouwen voor de nabije toekomst, dat is ook samen met de regio afgesproken. Vindt u niet dat dat de juiste weg is om te bewandelen, dat we dan eerst over dat bod aan de praat moeten van wat mogen wij van de provincie in de toekomst, voordat we nu weer een hoop onrust gaan organiseren rond Winterswijk door weer locaties aan te wijzen of te gaan zoeken waar misschien wel niets gaat gebeuren of waar wel wat gaat gebeuren. Vindt u niet dat we die volgorde dan om moeten draaien? Ik kan me voorstellen dat u naar de toekomst wil kijken van ja, we moeten wel voor de toekomst een oogje in het zeil houden, waar zou dat kunnen of zouden we kansen hebben om nog uit te breiden? Vindt u niet dat we dat om moeten draaien, dat we de juiste weg moeten bewandelen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik vind juist dat we dat voor moeten zijn. We moeten nu vooruitkijken, want we weten, als we nu, dit jaar, bij wijze van spreken, een uitleglocatie zouden vinden, dat het nog zeker drie tot vier jaar duurt voordat we daadwerkelijk de eerste stenen daar neer kunnen leggen. Dus wij zijn het liever een stap voor. We kunnen nu een afwachter houding aannemen in de raad, kijken naar het provinciale beleid en alles wat er om ons heen gebeurt, maar wij wachten liever niet af, we zetten liever in op dat we misschien wat op de zaken vooruitlopen, maar dat we wel dan de zekerheid hebben dat we straks over drie, vier jaar kunnen zeggen van, kijk, die groei die we ingezet hebben en die groei die we voor ogen hadden, dat we dat kunnen handhaven, dat we hier ook de volgende generatie een plek geven en dat we met die groei ook onze voorziening en alles wat daarmee te maken heeft kunnen behouden. Dan is eigenlijk die stap dus die we extra willen zetten, die stap die we nu al willen maken zonder af te wachten. En ik weet ook, de heer Van Beek heeft helemaal gelijk, er speelt van alles, maar het is absoluut niet ons te doen om onrust te veroorzaken. Het is gewoon om te kijken van nou, we willen eigenlijk nu die stap zetten en een stap voor zijn. Misschien een beetje vooruitlopen op zaken, maar dat is voor ons wel belangrijk.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan is er een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou de heer Garvelink, ik heb twee vragen aan de aan de VVD. De eerste is: hij begon met het uitspreken van zijn complimenten voor de omgevingsvisie zoals die voorligt. Onze vraag aan de heer Garvelink is: hebben wij iets gemist, want volgens mij ligt die omgevingsvisie er nog lang niet. Dus dat is een. Dus wat bedoelt u precies met complimenten voor de omgevingsvisie die er ligt? Een ander punt is, ook hier, het getal 500 begint bijna magische proporties aan te nemen. Hebben we niet over 500 meter, dan gaat het wel over 500 woningen. Grootschalig denken, hoor ik zeggen. Maar het mooie en dat is de oproep van de omgevingswet, die die aan ons doet, die omgevingsvisie, dat moet een integraal en samenhangend verhaal worden waarin wij rekening houden met wensen, verlanglijstjes, maar zeker ook met beperkingen waar we mee te maken hebben. Vindt de heer Garvelink het dan ook eerlijk op dat pad, op die lijn, eerlijk om maar steeds te doen alsof wij niet met beperkingen te maken hebben, ik noem één willekeurige beperking: stikstofruimte, om maar steeds te roepen van nou, er moeten bedrijventerreinen bij, er moeten 500 woningen en uitleglocaties bij. Alles kan kennelijk, maar is de heer Garvelink en de VVD het met ons eens dat die omgevingsvisie juist is bedoeld om zaken met elkaar in balans te brengen, in samenhang te brengen en dus ook keuzes te maken hierin?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Allereerst even het antwoord op de eerste vraag, wat betreft, inderdaad, u hebt helemaal gelijk, de omgevingsvisie ligt er nog niet, maar we hebben hem beoordeeld op de inhoud en de inhoud, voor zover die dan nu op papier staat, daar zit al een hoop tijd en energie in. Daarmee willen we eigenlijk een compliment maken naar de mensen die op dit moment die tijd en energie daarin gestoken hebben, dus verantwoordelijk zijn voor de inhoud. Dan eventjes op uw vraag: balans en de complete regelgeving. Nee, ik wil eigenlijk de heer Van Nijkerken meegeven dat de VVD ambitieus is en ambitieus wil zeggen dat wij juist kijken naar die toekomst waarin wonen in Winterswijk en leven in Winterswijk een steeds belangrijker onderdeel vormt. Als we ons nu te veel laten leiden door beperkingen, die beperkingen, daar hebt u helemaal gelijk in, die zijn er, dat kan ik alleen maar onderstrepen en dat maakt het af en toe ook lastig, maar we moeten wel een bepaalde ambitie vasthouden. We moeten ons niet gaan neerleggen nu bij alle beperkingen die er zijn. Nee, we moeten kijken naar de mogelijkheden en niet denken in onmogelijkheden, maar kijken in mogelijkheden. Dat is een kwestie van vooruitkijken en inzetten op een stukje toekomst. Dat is waar de VVD zich mee bezighoudt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, voorzitter, ik denk dat wij in deze raad, alle fracties, ambities hebben we allemaal. Ik kan me nog herinneren, ik was jaren geleden ooit lid van de VVD, het was inderdaad

heerlijk om ambities te kunnen uitspreken zonder je nog iets aan te trekken van beperkingen of zonder die ook soms maar te kennen. In de loop van de jaren ben ik daar iets voorzichtiger in geworden en ik wens de VVD hetzelfde toe. En wie weet gaan we dan de heer Garvelink nog eens in onze gelederen welkom heten. Dank u wel.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink vervolgt zijn betoog.

De heer Garvelink: Ja, dus dat was, even kijken, de korte toelichting op onze motie. Tot slot willen we in deze omgevingsvisie nog even stilstaan bij ons prachtige centrum waar we als VVD vinden dat deze bereikbaar moet blijven. Parkeren is een belangrijk thema, zeker voor de inwoners en niet alleen voor de bezoekers. De definitie van centumparkeren, dat hebben we vanavond al kunnen horen, is een breed begrip. Parkeren op de markt of rondom de markt en daarbuiten geven verschillende inzichten in de visie, waar we klaarblijkelijk in tien minuten half Winterswijk kunnen doorkruisen. Voor de VVD staat vast dat we parkeren op de markt moeten handhaven en dat kan met minder parkeerplaatsen en mogelijk met meer groen, maar winkels moeten wel bereikbaar blijven voor inwoners of bezoekers die slecht ter been zijn. Vandaar ook dat wij de motie van het CDA steunen en mede-indienen wat betreft het centrum parkeren. Tot zover, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat dat u steun heeft aan onze gezamenlijk ingediende motie, maar ik hoorde de heer Garvelink tussendoor ook even iets zeggen over parkeren op de Markt en het staat me bij dat in de eerste termijn zei de VVD, ik had het toevallig letterlijk opgeschreven: onze winkelstraat en de Markt autovrij houden, daar zijn we het mee eens, zolang de ondernemers goed kunnen laden en lossen.

De heer Garvelink: Ja, de winkelstraat.

Mevrouw Prinsen: De VVD zei in de eerste termijn: onze winkelstraten en Markt autovrijhouden, daar zijn we het mee eens.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Excuses, voorzitter. Mits deze wel bereikbaar blijft voor mensen die dus slecht ter been zijn. Dus dat kan eventueel met minder parkeerplaatsen, want dat is ook wat we hebben aangegeven in ons betoog destijds. Ja.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik zie geen interrupties meer en u gaf aan dat u klaar was. Dus dank ik u voor uw bijdrage. Dan gaan we verder met de fractie van Voor Winterswijk.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Er is al een hoop gezegd vanavond. Ik herhaal nogmaals dat voor Voor Winterswijk het belangrijk is dat er een goede, duidelijke visie komt te liggen, een goede visie voor de toekomst, maar we moeten er wel voor waken dat we niet alles vast regelen in die visie. Aandacht voor jongeren, hebben we eerder al gezegd, moet als een rode draad door deze omgevingsvisie gaan lopen, in dit discussiestuk, missen wij dat nog steeds. Dan komen we op bouwen, de VVD haalde het ook al aan, bouwen moeten we doen voor jong en oud, gemengde wijken, zoals ook in de motie die wij samen met D66, de PvdA en het CDA indienen: er moeten gemêleerde wijken komen. We moeten echt kijken dat we met die wijken aan de gang gaan. Mijnheer Van Nijkerken zegt ja, let op al die beleidsstukken, maar bij die wijken hebben we kunnen zien dat het toch afgelopen decennia best wel ondergesneeuwd is in de wijken. Er is heel veel centrum gericht gewerkt, noem maar op, allerlei mooie projecten zijn er gerealiseerd en daar hebben de wijken wel eens het onderspit in gedolven. Als wij willen dat we het woonprobleem in het centrum op gaan lossen, moeten we zorgen dat die wijken leefbaar blijven, moeten we zorgen dat er doorstroming komt, dat we bouwen, dat we oudere mensen die met zijn tweeën in een eengezinswoning zitten, rustig laten verkassen naar een mooi appartement en dan komt er in die mooie wijken, die we met

zijn allen goed gaan onderhouden en leefbaar houden, komen er veel eengezinswoningen vrij, waar die jonge gezinnen graag aan het renoveren slaan. Dat is, wat ons betreft, de weg die we moeten volgen en of er dan later nog een keer uitlegwijken moeten komen, dat kunnen we dan nog wel eens bezien. Dus bij ons, wat dat betreft, gaat de inbreiding nog steeds voor uitbreiding. Wij missen nog steeds een stukje, de prominente plek voor de werkgelegenheid, in de visie en ook voor wat voor bedrijvigheid wij in Winterswijk willen hebben. Dus daar zouden we graag wat over opgenomen zien. Ja, dan komen we bij onze roze olifant, de Whemerbeek. En we zeggen ook, voorin dit stuk zeg ik: we moeten niet alles vast regelen, maar hier moeten wij een keer een duidelijke keuze gaan maken. Want de Whemerbeek is, volgens Voor Winterswijk, een beetje ontspoord in ambtelijk wensdenken. De Whemerbeek in het centrum bovenhalen, bij de Blikbak op de Wheme, is volgens Voor Winterswijk een gepasseerd station. Dat moeten we niet gaan doen. Er is een discussie over het parkeren in het centrum, we kunnen eigenlijk geen plek missen, we hebben het ook vanavond gehoord van de voorzitter van ABH: let op die parkeerplaatsen in het centrum. Financieel gezien is het een grote adering. Wij zeggen: wij moeten het niet gaan doen, daarom dienen wij ook een motie in, om die ontwikkeling in het centrum te stoppen en om te zeggen: we gaan aan de oostkant van de Dingstraat wel kansen geven om die Whemerbeek te ontwikkelen, maar niet in het centrum.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank, voorzitter. Even een verduidelijkende vraag. De heer Van Beek stelt dat het ambtelijk wensdenken is. Ik vraag me af hoe dat zit, want volgens mij was dat altijd gewoon meer vanuit deze raad naar voren gekomen en niet zozeer een ambtelijk wensdenken. Dus zou de heer Van Beek dat kunnen duiden?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ik wil het graag duiden. Het is ooit in een structuurvisie naar boven gekomen, maar het blijft maar doorkomen, want er is vaak genoeg aandacht voor gevraagd ook in de raad weer, in allerlei stukken komt het naar boven van ja, we willen die beek nog een keer naar boven halen, terwijl we eigenlijk, als je serieus kijkt, dat dat gewoon een onmogelijke taak gaat worden, ook financieel gezien, horeca toevoegen, terrassen toevoegen langs die beek, terwijl we in andere vergaderingen zeggen: we willen het kernwinkelgebied zeker niet groter maken. Let op wat we nu gaan doen. Parkeerplaatsen weghalen en steeds wordt het weer herhaald. In ieder visiestuk komt weer die beek naar voren toe. Het is vaak genoeg als de roze olifant benoemd en wij zeggen: we jagen die roze olifant naar de andere kant van de Dingstraat, klaar.

De heer Jonker: Voorzitter?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Jonker.

De heer Jonker: Ja, dank. Dat zijn allemaal dingen waar je goed naar moet kijken, die de heer Van Beek noemt. Bij de motie van het CDA wordt dat ook benoemd, ja-mits, en daar komen ook heel veel van die zaken naar voren. Alleen geeft u gewoon geen antwoord op het ambtelijk wensdenken. Kijk, er is ooit een visie of een doelstelling vanuit deze raad of vanuit een coalitieprogramma, waar het meestal gebeurt, naar voren gekomen en ambtenaren gaan daar dan mee aan de gang. En als u het dan ambtelijk wensdenken noemt, dan vind ik dat u, in uw geval, u wilt het niet, de zwartepiet bij de ambtenarij legt die daar niet thuishoort. Daar wil ik graag even uw antwoord op. Dank, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik leg de zwartepiet zeker niet bij de ambtenarij, ik leg de zwartepiet hier bij ons bij de raad, dat we nu een keer een keuze moeten maken. Want zolang die beek ergens in een beleidsstuk als mits, maar, misschien, ooit of nooit blijft staan, dan wordt in ieder beleidsstuk wat er nieuw geschreven wordt, wordt die mogelijkheid misschien een stukje opengehouden en dan moet men er ambtelijk ook wat mee om dat te benoemen. Wij zeggen: stop

daar nu mee, want we benoemen hem al zo lang en het is zo lang niet gelukt en wij denken dat het ook niet gaat lukken, neem er dan afstand van. Jaag die roze olifant de Dingstraat over, klaar ermee, en kijk of je hem aan de andere kant misschien in mooie ontwikkelingen mee kan nemen. Dat is visie, maar niet door blijven rommelen met iets wat gewoon niet wat gaat worden.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Jonker.

De heer Jonker: Nogmaals dank, voorzitter. Ik hoor nu voor de derde keer, inderdaad, inhoudelijk hetzelfde antwoord en dat is op zich prima. Alleen ik zou de heer Van Beek toch willen vragen om op zijn woorden te letten als hij woorden als ambtelijk wensdenken, alsof dat gestuurd wordt vanuit de organisatie dat we dit moeten gaan doen, terwijl het gewoon een wens is geweest vanuit deze raad, ontstaan vanuit een visie, vanuit een collegeprogramma, noem het maar op. Dus ik zou de heer Van Beek willen vragen op zijn woorden te letten als hij dit soort termen in zijn mond neemt van ambtelijk wensdenken. Want volgens mij is dat niet terecht. Dank.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Ik ga verder met mijn betoog.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik denk, ik wacht even, want mijn interruptie gaat niet over de Whemerbeek, maar even over het punt wat de heer Van Beek, het is wel heel veel beek zo, wat de heer Van Beek daarvoor noemde, namelijk over bedrijvigheid in de kom. Even een verduidelijking daarvoor, bedoelt Voor Winterswijk daarmee om de huidige bedrijventerreinlocaties in de bebouwde kom, om daar selectiever te gaan zijn in de bedrijven die daar worden toegestaan en die we daar wenselijk vinden. Is dat wat Voor Winterswijk bedoelde?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Nee, ik bedoelde dat niet specifiek op de kom, maar de bedrijvigheid in het algemeen in Winterswijk van wat wensen wij nog, wat wensen wij voor bedrijvigheid als de bedrijvigheid toegevoegd wordt in Winterswijk om Winterswijk. Misschien hoort dat stukje er niet helemaal in thuis hier, maar het is wel goed als wij die discussie een keer voeren met de raad van wat willen wij hier nog voor bedrijven? Wat mijnheer Van Nijkerken wel eens noemt, dozenschuivers of grote transportbedrijven, willen we dat nog, dat soort bedrijven, maar gaan we er ook echt een keer een keuze in maken als raad van wat wij daar willen, ja of nee?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Nog één aanvullende vraag. Doelt de heer Van Beek dan eigenlijk nadrukkelijk over van wat willen we voor bedrijven, in dit geval concreet, op Arrisveld of is dat ook gewoon een vraag die dan van toepassing zou zijn op bestaande industrieterreinen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dat is, wat ons betreft, ook wel op bestaande industrieterreinen. Kijk, we kunnen bedrijven niet weggagen die er zitten, maar met nieuwe vestiging op bestaande industrieterrein is voor ons wel een wens dat we daar ook een keer echt mee aan de gang gaan door daar een andere visie op te maken, dat daar toch wat verbetering komt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan is er een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Nou, voorzitter, een van de dingen die wij in de afgelopen periode met regelmaat hebben geroepen, is: zouden we niet eerst en vooral moeten nadenken over wat voor

soort bedrijvigheid we in Winterswijk willen hebben en dat wilden wij heel graag ook gekoppeld hebben aan de wel of niet aanleg van bedrijventerreinen waar dan en hoe dan et cetera. Wij zagen daar een verband tussen. Ik ben blij dat de heer Van Beek nu ook vindt dat in de omgevingsvisie daar aandacht voor moet komen, voor het antwoord op die vraag. Maar dan ben ik nog wel benieuwd, dat is mijn vraag aan de heer Van Beek, vindt u dan ook, met ons, dat er ook een koppeling zou moeten zijn, of op zijn minst zou moeten komen, tussen het soort bedrijvigheid wat je hier dan op termijn naartoe wil halen en de wel of niet aanleg van bedrijventerreinen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedrijven hiernaartoe halen, hebben wij al gezegd, dat hebben we ook eerder in de aanloop naar de hele zoektocht en ik wil het eigenlijk niet helemaal over die zoektocht gaan hebben, maar hebben we altijd al gezegd: van ons hoeft hier geen nieuwe bedrijvigheid naartoe te komen, we willen voor onze Winterswijkse bedrijvigheid ruimte hebben. Maar goed, ook daar zullen wel eens ontwikkelingen zijn dat we zeggen van nou, dat type groeit zo hard, dat past hier misschien niet meer. Dat is waar ik op doel: we moeten gewoon wel eens een keer gaan kijken van nou, want er is natuurlijk ooit een keer een eind aan de groei. We kunnen niet blijven bouwen en blijven ontwikkelen. Ik ga verder met mijn betoog. Ik maak het niet al te lang. We dienen ook nog een motie in voor de Markt. Officieel moet ik de motie nog indienen voor de Whemerbeek, dus ik denk dat we dat eerst gaan doen. Dan zal ik het dictum oplezen. De Whemerbeek ter plaatse van de Wheme en de Blikbak, oftewel aan de noordzijde van de Zonnebrink-Dingstraat, niet bovengronds te halen. Daar waar wenselijk en financieel mogelijk de bovengrondse loop van de Whemerbeek alleen ten oosten van de Zonnebrink herstellen. Om bij private ontwikkelingen langs de beekloop ten oosten van de Zonnebrink geen verplichting op te nemen in de planvorming voor de ontwikkelende partijen ten behoeve van het zichtbaar maken van de beekloop. We zien aan die kant best een hoop private oude industriële panden staan en we hopen natuurlijk dat er bij wat van die panden mooie ontwikkelingen plaats gaan vinden. Ik bedoel, als we de Morsepoort hebben, daar zitten gewoon mooie ontwikkelingen. Daar zit echt een mooie mix van allerlei bedrijven, dat is een hartstikke mooie broedplaats. De familie die eigenaar is, gaat daar ook op een super manier mee om. Maar we zien natuurlijk andere panden waar best wat mag gebeuren. Een deel in gemeentelijk eigendom, maar ook een deel van ontwikkelaars. Wij zouden niet willen dat die beek een sta in de weg zou zijn om nieuwe ontwikkelingen in die panden toe te kunnen staan. Dus het moet geen soort verplichting worden die opgelegd wordt aan een ontwikkelaar van je moet die beek ook herontwikkelen, anders mag je niets in die panden. Dat is waarom wij die laatste bullet erin hebben staan.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Deunk en die wil eerst zijn pasje hebben, volgens mij. De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. We hebben eigenlijk een vraag aan Voor Winterswijk over die bullet 2 en bullet 3, want als je dit zo duidelijk als ambitie stelt, zeg je dan niet eigenlijk gewoon tegen die ondernemers dat ze dit niet hoeven doen? Want op het moment dat je gewoon zegt van ja, weet je, als het niet uit kan, dan hoeft het niet en het niet als doelstelling opneemt, dan kun je gewoon net zo goed zeggen, volgens mij, dat je het gewoon helemaal niet boven de grond gaat halen. Want als je die verplichting eruit haalt, dan komt hij toch niet. Bullet 1 snap ik, dat je zegt van nou, Batavier is niet reëel. Maar hoe ziet die bullet 2 en 3 is niet effectief, kun je dan net zo goed zeggen van we halen hem niet boven de grond, want die private gaat dat dan toch nooit doen?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ik wil dat anders uitleggen. Misschien moet u die bullet 2 en 3 wel zien als een inspanningsverplichting voor de gemeente, dat wordt ook wel eens genoemd voor het andere stuk Whemerbeek, wat wij eigenlijk niet meer zien zitten. Dat was gezegd, ja, het waterschap wil daar wel in meedoen en die en die willen daar misschien wel wat aan betalen. Ik zie die bullets een beetje als een inspanningsverplichting naar de gemeente om te kijken, als er een ontwikkelaar daar zijn nek uitsteekt om van die oude panden wat moois te maken, om daar echt wat te doen voor Winterswijk,

dat de gemeente daar de nek uitsteekt om te gaan kijken of ze een paar centen bij andere partijen binnen kan halen om dan misschien dat stuk beek boven de grond te halen. Dat die ondernemer niet met die kosten opgezadeld wordt, want we moeten blij zijn dat er ondernemers zijn die die oude panden op willen knappen en er wordt gedaan alsof dat een vetpot is, maar dat is niet altijd een vetpot. Dus zodoende moet u dat zien als een inspanningsverplichting. We gaan verder. De markt, ook veel over gezegd en ook iets waar wij vinden dat daar een keer een keuze in gemaakt moet worden. Daar liggen ook allerlei beleidsstukken. In allerlei visies wordt het meegenomen. Maar net als de Whemerbeek vinden wij dit een van de punten waar we gewoon een keer een duidelijke keuze in moeten maken, over het parkeren op de Markt. Wij vinden dat er geparkeerd moet kunnen blijven worden, maar wel kort parkeren, met een goede visie erop, met blauwe zones en een goed stuk handhaving. Daarbij vinden we de Markt wel onveilig, met al het doorgaand verkeer wat er nog overheen gaat. Veel verkeer wat er gewoon niets te zoeken heeft. Racende jongeren met grote auto's, die hebben niets op die Markt te zoeken. Dus wij dienen een motie in waarin wij willen borgen dat er de komende tijd gewoon geparkeerd kan blijven worden op de Markt. Kort parkeren voor kort winkelbezoek. Dan zijn we ook van de medewerkers af die nog op de Markt parkeren, want die kunnen gewoon verder op parkeren. Op den duur een degelijk stuk handhaving erop, maar dat kan een keer bij een andere discussie over handhaven geregeld worden. Voor dat doorgaande verkeer, je kan het niet opheffen, want dan krijg je gevaarlijke verkeerssituaties omdat je geen tweerichtingsverkeer in bepaalde straatjes kan hebben, maar we kunnen wel barrières opwerpen en er zijn technische voorzieningen voor om gewoon te ontmoedigen dat je die Markt oprijdt als je er niets te zoeken hebt. Als je een minuutje moet wachten voor een paal, of twee minuten moet wachten, die omlaaggaat als je daar gaat winkelen, dan vind je dat niet erg, maar als je even een rondje wil racen, dan denk je nou, ik race wel op het industrieterrein. Dus wij dienen een motie in om dit te borgen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Een interruptie van de heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Bij deze motie, eigenlijk de vraag aan de heer Van Beek van wat is de hoofdfunctie van de Markt? Want met deze motie spitsen we ons heel erg toe op parkeren en verkeer, maar in ieder geval voor ons is de hoofdfunctie veel meer een centraal plein waar we bij elkaar komen, deels voor de markt, deels met een Koningsdag, met een volksfeest. Dan wordt het soms ook voor die overige functies gebruikt. Moet dat niet de hoofdfunctie van de Markt zijn en niet dat verkeer en parkeren de hoofdfunctie? Want dat maken we op deze manier wel heel sterk. Hoe kijkt u daartegenaan?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Ik benoem dit juist zeker niet als hoofdfunctie, want juist dat verkeer, kunt u in mijn motie lezen, proberen we juist wat af te schalen, maar voor al het verkeer wat er ook op die Markt moet wezen qua belevering en alles, zal het rond moeten kunnen rijden, kan het niet op een doodlopend stuk en terug, want dat gaat gewoon niet passen in bepaalde straten, dus er zal een doorgaande route over die Markt moeten blijven. Maar dat dat minder wordt, het hoeft geen hoofdfunctie te wezen, wat u benoemt, daar zijn wij het helemaal mee eens, dat de andere functies de hoofdfuncties mogen zijn.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Maar als Voor Winterswijk het met D66 eens is dat dit niet de hoofdfunctie is, met deze motie zouden we wel parkeren voor langere termijn echt vastzetten als een van de hoofdfuncties voor de Markt. Dan vragen we ons af: is dat de hoofdfunctie? Zolang het erop kan en het zit niet in de weg, prima, maar stel dat we nou over vijf jaar een goed idee krijgen of een gedeeltelijk herinrichting waar het beter van wordt, dan zet je hier wel in je langetermijnvisie hiermee vast dat die parkeerfunctie op de Markt zit.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. De heer Deunk spreekt over een herinrichting van de Markt. Nou, daar is natuurlijk afgelopen jaar een motie voor aangenomen, dat we ook met de Markt op een andere manier herinrichten als dat we eerder grootse plannen hadden. Er zijn natuurlijk activiteiten op de Markt waar je aan bepaalde ruimte vastzit, neem het kramenplan van de markt, want we moeten natuurlijk heel goed oppassen dat we niet de kip met de gouden eieren slachten om er een groen park van te maken, bij wijze van spreken, en dan daarmee de markt de nek omdraaien. Die discussie hebben we hier ook al gevoerd en daar zijn keuzes in gemaakt. Dat parkeren, brengen wij ook terug tot kortparkeren, dus echt voor mensen die gericht daar moeten wezen, dus niet de langparkeerders die daar een dagje op de Markt willen staan of de winkelondernemer die zijn auto lekker kort voor de deur wil hebben. Nee, dat brengen we echt terug naar mensen die er echt wat te zoeken hebben en met een blauwe zone die gehandhaafd gaat worden. Dus dan komt degene die er niet wil wezen, die komt er niet, maar het wordt geen hoofdfunctie. Daar wil ik echt op wijzen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. We hadden even een korte vraag over die laatste bullet in de motie. Daar waar staat de komende vijftien jaar door middel van inzet van technische middelen het doorgaande autoverkeer over de Markt te ontmoedigen. Wat wordt er precies bedoeld met technische middelen en is dat niet iets wat straks in het mobiliteitsplan bijvoorbeeld nog aan de orde komt?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, technische middelen, als je in Uift de winkelstraat in wil rijden, daar mag je met de auto in, de auto is er te gast en dat zou dus op de Markt dan ook moeten zijn, dan moet je voor een paal wachten die omlaag gaat. Het duurt een paar minuten voordat die paal omlaag is. Dus als je denkt: nou, ik wil even snel van A naar B en ik neem de Markt als doorgaande route, dan heb je kans dat je twee keer voor die paal komt te staan. Eén keer voor de Markt op en een keer voor de Markt af. Dus dan ben je zes minuten kwijt. Als je een nieuwe bril gaat kopen en je komt op de Markt en je staat voor die paal denk je: nou, die paar minuten kan ik wel even wachten de minder valide of de oudere mensen die dan even dichtbij die winkel willen parkeren, die nemen dat voor lief. Maar voor dat doorgaande verkeer ontmoedig je dat. Ik noem nu een paal, maar er zijn ook andere technische methoden om dat op te lossen en dat bedoel ik, om daar naar te kijken.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Blijft de vraag: hoort dat dan thuis in de omgevingsvisie of moeten we dit niet onderbrengen gewoon in het mobiliteitsplan?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Nou goed, daar wachten we dan de beantwoording van het college voor af en misschien dat het college een hee; goede raad geeft en dat op een andere manier mee wil nemen, maar dat gaan we afwachten. Maar wij wilden het echt wel hier benoemen, omdat dat al zo lang ook rondspookt, net als die Whemerbeek, dat we daar wel een keer een keuze in moeten maken, dat we daar wel een keer met zijn allen echt een richting in moeten geven, anders blijft dat maar doorrommelen en dan komt er nooit een oplossing.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan is er een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. De vraag van de VVD over of dit de plek is, want we hebben eerder gezegd: dit soort vraagstukken horen in de mobiliteitsvisie en het verkeerscirculatieplan thuis. Dus om die reden zou ik deze motie al niet verstandig vinden. Maar ik ben ook wel benieuwd naar waarom Voor Winterswijk het zo belangrijk vindt dat kortparkeren echt op de Markt plaatsvindt. Dat het belangrijk is dat er geparkeerd kan worden in de buurt van de winkels,

zeker voor minder validen, dat onderschrijven we helemaal, dat komt ook terug in de motie die wij samen met Voor Winterswijk indienen. Maar waarom het zo belangrijk is dat kort parkeren echt op de Markt moet. Vindt Voor Winterswijk ook dat het dan moet gaan om het bestaand aantal parkeerplaatsen, of kan het dan ook gaan om minder, of moet het eigenlijk blijven zoals het nu is? Zeker omdat in het recente parkeeronderzoek ook blijkt dat die parkeerplaatsen in principe prima kunnen komen te vervallen, omdat ze toch ook al niet beschikbaar zijn op de meest drukke dagen die we in de week hier in Winterswijk hebben.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Om op die drukke dagen terug te komen, dan blijven de meeste Winterswijkers uit het buitengebied vandaan, die blijven toch ook al thuis. Die zeggen: nou, die drukke dagen, wij gaan wel op dinsdag of woensdag winkelen of op dinsdag of donderdag winkelen, want dan kunnen we lekker op de Markt parkeren, dan zit ik dicht bij mijn boodschapjes. Of deze afweging ergens anders gemaakt moet worden, heb ik net al gezegd. Het parkeren op de Markt weghalen, u zegt: ja, er zijn andere parkeerplaatsen genoeg. Nou, wij vinden van niet. Wij zeggen: we moeten spaarzaam zijn met alle parkeerplaatsen, dat hebben we vanavond ook gehoord, u wilt de beek nog een keer opgraven. U zegt ook heel makkelijk: daar vinden we ook wel andere parkeerplaatsen voor. Zo stapelt dat zich op en dan moeten we misschien wel een torenflat als parkeergarage bouwen in Winterswijk. Wij moeten spaarzaam zijn met parkeerplaatsen en of er misschien een paar parkeerplekken minder komen, dat zal in goed overleg met de ondernemers moeten gaan, met de gebruikers van die Markt moeten gaan, denk ik, die discussie. Ik tel hier nu geen parkeerplaatsen, die noem ik hier ook niet. Alles wat we daar doen, moet in goed overleg gaan en op dit moment gaat er een hele hoop goed in goed overleg en dat moeten we voortzetten en ook dit daarin meenemen. Dank u wel. Ik heb nog één klein puntje, een extra punt van aandacht, wat wij nog niet benoemd hadden en dat is eigenlijk wel de bereikbaarheid vanuit de regio voor ons centrum. Dat vinden wij wel belangrijk, dat dat ook benoemd wordt in de visie. Ik bedoel hier niet de trein bij Doetinchem, maar we hebben natuurlijk ook een buslijn lopen die door ons centrum loopt en noem maar op. Die bereikbaarheid, hoe gaan wij die borgen in onze omgevingsvisie? Daar willen we graag een antwoord van het college op horen. Dank u wel.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van de PvdA, de heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter. Voor de mensen die nog thuis zitten te kijken, er is licht aan het eind van de tunnel, want, voor zover ik weet, heb ik de laatste moties in te dienen. Wat betreft waarom we hier staan vanavond, de discussienota. Wij hebben het ooit ingebracht met een amendement op de startnotitie en ons doel was eigenlijk ophalen welke grote lijnen, welke grote alomvattende over een langere tijdsspanne geldende ideeën wij als politieke partij hebben en die dan te vatten in eigenlijk van een iets hogere orde grootte idee en toch analyseer ik hier, deze avond, dat we vrij goed zijn om dat waar te maken naar paaltjes en naar centimeters en naar aantallen. Goed, ik hoop dat ik het iets ... Onze eigen motie die ik zo dadelijk wil indienen, graag wel van die hoge orde grootte zijn en anders hoor ik dat ook graag. Allereerst, ik wil even terugkomen op motie M7, zoals mijnheer Deunk die heeft ingediend, de motie over de inclusieve wijken die met D66, onszelf en Voor Winterswijk is ingediend en daar werd onder andere gevraagd, vooral door de fractie van Morgen, is het nou eigenlijk nodig, deze motie? Het was ons gegund om even op te zoeken, zijn dit nou beleidslijnen die we al uit al geldende beleidsdocumenten kunnen halen? Nee, dat is eigenlijk niet het geval. Als wij kijken naar het volkshuisvestelijke afwegingskader of de geldende woonvisie, dan staat er niets in over gemengde wijken en buurten en wijken waarin mensen met verschillende inkomens en levensfasen samen kunnen wonen. Het doet ons ook ergens anekdotisch wel eraan denken dat, als we inderdaad kijken naar de wijken die we de afgelopen vijftien jaar hebben gerealiseerd, deze toch wel een eenzijdig karakter hebben en ook een eenzijdige doelgroep aanspreken. Dus ik denk dat het wel belangrijk is om te onderschrijven dat dat punt niet zozeer wordt bereikt of nog niet op papier staat. Wat betreft, de fractie van WB had ook nog wel een goede toevoeging op die motie M7, want die zeiden, ja, wat is dan expliciet aandacht te besteden? Een goede vraag, staat u met toe om daar ook nog wat over te zeggen. Wij kijken op dit moment, in deze

huidige wooncrisis, vrij veel naar de aantallen woningen die we kunnen bouwen. Elk stukje vrijkomende grond willen we zo vol mogelijk bouwen met woningen. Dat is een hartstikke groot goed, maar wat we daar soms bij vergeten, is dat wonen meer is dan enkel overleven, dat is ook leven, er moet leefbaarheid op die plek zijn waar die woningen worden gebouwd en dat vraagt deze motie om dat ook mee te nemen. Kijk niet puur sec naar de beschikbare grond, hoeveel huizen daarop kunnen, maar ook: is er in die wijk, is er in die structuur van die wijk al het sociale aspect aanwezig of de fysieke ruimte waar ontmoeting kan plaatsvinden? Bij visie BOSS hebben we dat voor een deel al gedaan, alleen dat waren de op dit moment al braakliggende stukken. Als wij zo dadelijk aan herbestemming gaan doen of in het centrum waar oud industriegebied ligt, laat ons dan niet direct alles volbouwen, laat kijken wat er in die wijken aanwezig is van sociale structuur. En mocht er nog wat nodig zijn, gebruik dan ook die grond om daarin te voorzien. Natuurlijk gaan we bij Verglasco geen nieuw klein speeltuintje op de grond willen neerzetten, vijf meter daarnaast is de speeltuin Hakkelerkamp. Maar waar dat niet geval is, nou, dat is expliciet aandacht vragen voor de ruimte geven aan de leefbaarheid die de inwoners vervolgens zelf mogen inkleuren. Dan motie M12, die zou ik graag wel in willen dienen. Hoog over, wel een beetje, maar het is met de blik op 2050 gericht en dan heb ik graag de griffier, als die zo vrij wil zijn om het erop te zetten, onze motie M12, de fiets als uitgangspunt. Wij hebben een aantal overwegingen die ik niet op zal lezen, maar al datgeen dat spreekt hopelijk uit dat bovenstaande niet betekent dat de auto geweerd moet worden of onbelangrijk wordt geacht in Winterswijk, immers blijft de auto voor veel inwoners, zeker in het buitengebied, onmisbaar, maar deze motie juist oproept tot een meer gebalanceerde benadering waar de fietser vanaf het begin serieus wordt meegenomen in de ruimtelijke en infrastructurele planvorming en verzoekt daarbij het college, iets concreter wordend, bij de ruimtelijke of toekomstige ruimtelijke en verkeerskundige plannen standaard te starten vanuit het perspectief van de fietser en voetganger en mogelijk er in de omgevingsvisie duidelijk oog voor te hebben dat de fiets als vervoermiddel zoveel mogelijk gestimuleerd wordt in de brede zin. Wij hebben er een aantal voorbeelden bij gezet, maar die zijn natuurlijk niet uitsluitend of noodzakelijk. Dat betreffende de verbeterde aanleg van elektrische laadpalen, brede fietspaden, speedpedelec-routes en veilige fietsstallingsplekken.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. U noemt de speedpedelec routes. Ik neem aan dat dat voor buiten de ring van het centrum of haast buiten de bebouwde kom geldt, want overal zijn we natuurlijk de snelheid aan het terugbrengen en dat soort dingen en dan wilt u een soort fietssnelweg door Winterswijk heen. De bakfietsmoeders moeten we zo nu en dan al voor aan de kant springen op ons Vrijheidspark en die fietsen 15, 16, hooguit 20 kilometer per uur. Ik neem aan dat u geen fietssnelwegen door Winterswijk aan wil leggen voor die speedpedelecs.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter. Ik had daar bijna het idee om er een fatbike op te zetten, maar naarmate dat zo'n negatieve bijklank heeft, dacht ik, ik hou het op speedpedelecs. Ja en nee. Deze motie is met opzet zo eigenlijk een beetje abstract gelaten, omdat die duidelijke invoering van wat dat nou moet betekenen, of dat nou strak door het centrum heen is, lijkt mij niet, maar wel dat er de ruimte is en dat het gestimuleerd wordt dat mensen eerder de fiets pakken dan de auto. Dat is het. Hij is, wat ik net al zei in de inleiding, van die ordegrootte juist dat de uitvoering nog zijn plaats kan krijgen in het verkeersmobiliteitsplan bijvoorbeeld, maar wel dat de oproep er is om keihard in te zetten op die fiets. Ja, voorzitter, heel kort. Ik denk, ik ga niet herhalen wat mijn collega Lammers heeft gezegd, maar wij denken dat dit, het echt inzetten op die fiets en het misschien daarvoor enige beperkingen opleggen voor de auto ...

De heer Jonker: Voorzitter?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Maak even uw zin af.

De heer Van Eck: Ik denk ... Nee, sorry, ik kan niet meer. Ik ben nou uit het ritme.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u, voorzitter, ik heb een korte vraag. Ook hier geldt weer: op zich een mooi streven. Mijn vraag is: als u de ontwikkeling aan de Groenloseweg ziet, vindt u dan dat er genoeg rekening is gehouden, in het huidige beleid, met de fiets?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Ik durfde eigenlijk niet in mijn betoog aan de Groenloseweg te raken, al denk ik wel dat die vrij veel, in theorie in ieder geval, aansluit bij datgene waar wij hier toe oproepen. Ik weet niet zo goed wat mijnheer Jonker bedoelt, maar ik denk dat als wij meer gaan inzetten over Winterswijk, dus niet een solo weg bezien, want ja, dan hebben we natuurlijk last, nog steeds, van de doorstroom en de automobilist in grote massa's. Maar als we op heel Winterswijk gaan inzetten dat die fiets eerder gepakt wordt, al is het maar tien procent van de mensen die de fiets pakt in plaats van de auto, dan doet dat zoveel met ook de doorstroom en ook de veiligheid en de manier waarop tegen onze verkeersafwikkeling wordt aangekeken. Dus in die zin denk ik dat als wij de Groenloseweg niet overal over gaan doen, maar wel kijken in hoeverre dat die uitgangspunten daarin worden meegewogen, absoluut, ja.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Jonker.

De heer Jonker: Dank. Maar de vraag heb ik daarom zo gesteld omdat het eigenlijk al beleid is wat dus gebeurt. Het wordt al overal nu meegenomen. Je ziet een duidelijke voorkeur voor de kwetsbare bestuurders, wandelaars, noem het maar op. Dus dit is eigenlijk al bestaand beleid en het is ook hier weer, volgens mij is dit allemaal sowieso een verkeerd moment voor moties, deze avond. Wat voegt dit nou echt toe, pers se, want dat beleid is al ingezet. Dat is duidelijk te zien.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel. Nou ja, goed, in die zin denk ik ook dat ik dat wij deze motie ook zeker afwegen tegen het huidige politieke klimaat of het politieke debat wat hier in huizen vaak plaatsvindt. Want laten we wel wezen, de Groenloseweg was het onderwerp waar mensen ontevreden over waren of hun onvrede over uiten, ook in deze raadszaal. Zij dat niet iedereen, want ik hoorde afgelopen week toch ook wel een aantal positieve signalen, wat ook iets fijns is om altijd te horen, maar vanuit dat, dit is een motie omdat we graag een uitspraak willen van de raad, is dat datgene wat we voor ons zien? Hebben wij de verbeeldingskracht dat inderdaad het omzetten van, al is het maar een klein percentage, van automobilisten en fietsers bijdraagt aan onze duurzaamheidsambitie, onze gezondheidsambitie en misschien wel een stukje veiligheid, als het doorkomt, maar ook doorstroming, laten we dat niet vergeten. Als we al die huizen willen bouwen, ook aan de stedelijke as, de ruimte die we hebben om die infrastructuur daaromheen, er is niet heel veel ruimte meer om uit te wijden. Dan moeten we ook durven te bezien, met een beetje verbeeldingskracht en daar vraag ik dan naar met deze motie: zet in op een andere manier van vervoeren, zodat je die problemen nu al, ten dele, aan kan pakken. Dat is de oproep en nogmaals, ik denk dat dat beleid misschien al wel is en een beetje uitvoert, maar de Vredenseweg is ook gestopt omdat we het beleid gaan heroverwegen. Nou, laat mij dan in dat politieke gewricht even deze motie indienen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, voorzitter, dank u wel. Ook deze motie is voor ons een voorbeeld van, op zichzelf best sympathiek, maar wij kunnen als fractie van Morgen weer moeilijk consequenties overzien. Ik neem in dit kader één voorbeeld, want we hebben ook te maken, bijvoorbeeld, met een vergrijzende bevolking en dat betekent iets. Als ik alleen al kijk naar mijn eigen ouders, mijn vader kan vanwege de knieën niet meer op de fiets en mijn moeder durft niet meer op de fiets. Dus hoezo vinden wij, dat is wat ik bedoel, het is zo makkelijk om hier ja tegen te zeggen omdat het sympathiek klinkt. Maar, en dat zou ik toch ook aan de heer Van Eck willen vragen of aan de PvdA, hoe weten we

zo zeker dat kiezen voor de fiets als vertrekpunt voor de inrichting van ons wegensstelsel, ik noem maar eens even wat, of dat nou zo'n verstandig beleid is ten opzichte van vergrijzing, mensen die steeds moeilijker de fiets pakken of dat helemaal niet meer durven of kunnen. Dat. Hoe verhoudt het een zich tot het ander. Dan kunnen wij wat beter ook naar die motie kijken of die wat beter inschatten.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Oké, dank u wel. Een legitieme vraag, denk ik. Ik denk dat die van beide kanten niet te beantwoorden valt en als we dat wel doen, Pieter Omtzigt heeft een heel goed betoog een keer gehouden over onze juistheid van onze statistische analyses en ook om verkeerscirculatiemodel wat we nu hebben, dat klopt tot heel grote hoogte, maar kunnen we niet volledig doorrekenen. Dit is ook zo iets. Laten we ons nou niet lamleggen, dat is mijn oproep, door naar zekerheid te streven die we natuurlijk nooit zullen krijgen. En ja, laten we ons alsjeblieft ook niet, en daar begon u mee, dus daar wil ik dan wel even op aanhaken, niet iedereen kan met de fiets. Ja, dat snap ik ook wel, daarom staat er ook: spreekt vooral uit dat de auto ook nog wel gewoon een zeer gewaardeerd vervoersmiddel is, maar het zijn juist die mensen die niet altijd met de fiets gaan, maar het wel kunnen, als we die kunnen verleiden, daarom is deze motie ook echt opgericht om te stimuleren niet af te straffen van het autogebruik, maar het stimuleren van het fietsgebruik of de speedpedelec of zeg het maar, omdat het wel wat doet. Kijk hoe inefficiënt, dat is dan een van de pilaren waar deze motie op gesteund is, kijk hoe inefficiënt de auto eigenlijk is als vervoersmiddel. Hoe inefficiënt die is qua ruimtegebruik, zowel op de weg en op de parkeerplaatsen. Want als we alleen in het dorp al iets van de parkeerplaatsen hierdoor kunnen redden, nou, dan kunnen daar weer toeristen mee komen. Mijn voorbeeld.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, voorzitter, ik was er al een beetje bang voor, want de heer Van Eck die zei: je moet wat verbeeldingskracht hebben om deze motie op de juiste waarde te kunnen taxeren. Dus ik vrees dat ik met een griffel ben gezakt voor zijn toelatingsexamen, om het zo maar te zeggen. Ik vind het nog steeds net iets te makkelijk om een appél te doen op verbeeldingskracht en op de sympathie van en dat je buiten gebaande paden moet proberen te denken et cetera. Ik constateer tegelijkertijd dat wij te maken hebben met een vergrijzende bevolking waarin het misschien zo is dat steeds meer mensen moeite hebben om die fiets te pakken, of om gezondheidsredenen, of dat niet meer durven, of omdat ze zeggen: dat fietsverkeer met al die elektrische fietsen gaat me veel te snel. Dus het is zo makkelijk om hier ja tegen te zeggen, omdat het allemaal sympathiek klinkt. En nogmaals, het kan zijn, ik sluit niet uit dat het ons ontbreekt aan voldoende verbeeldingskracht. Maar waar het juist in de omgevingsvisie om gaat, is dat we met zijn allen een goede afweging maken, een goede balans weten te vinden tussen al die verschillende belangen. Dus dit is ook weer insteken op één sympathieke gedachte en natuurlijk kun je die gedachte meegeven aan de omgevingsvisie en als de heer Van Eck dat bedoelt van, nou, laten we eens kijken of we daar ook iets mee kunnen? Dan laat het in ieder geval nog openingen. Maar om nu al te zeggen: we nemen het als vertrekpunt voor het inrichten van onze hele infrastructuur, dat gaat ons dan weer veel te ver, want dan ga je voorbij aan andere belangen die er ook zijn. Dus de vraag aan de heer Van Eck is: kunnen we niet de motie, zou de PvdA niet willen overwegen om hem in die zin iets neutraler of nog abstracter te formuleren, zoals u dat al gedaan hebt, zodat we ook richting omgevingsvisie onszelf wat ruimte geven om daar nog een goede balans in te zoeken, in plaats van zo stellig de fiets als het vertrekpunt te definiëren.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter. Ja, afsluitend, want eventjes analyserend, ik denk niet dat hiermee een keuze wordt gemaakt en daardoor sommige belangen worden afgeserveerd, want de keuze die we nu hebben gemaakt, die is al impliciet gemaakt, want de auto was het gevierde vervoersmiddel van de afgelopen jaren. Die komt ook aan bepaalde belangen wel ten goede. Dat is niet alsof die keuze geen politieke was met zijn eigen slachtoffers. Dat daargelaten, dat is eventjes omdat dit, wat hier voorligt, niet de enige politieke keuze is die we dan maken als we het niet doen. Ik deed niet alleen appél op verbeeldingskracht, absoluut niet, maar dat komt er wel een beetje bij

kijken, dat klopt dan weer wel. Ik ga mij beraden of we hem willen aanpassen, maar wij zien problemen op ons afkomen of ja, problemen, we zien uitdagingen. We zien een uitdaging op onze duurzaamheidsambitie, we zien een uitdaging in onze gezondheid, om een stukje leefbaarheid te willen creëren. We zien de doorstroming die in de stedelijke as verloopt door de niet zo heel groot beschikbare ruimte. En wij denken inderdaad dat de fiets daar, daar hebben we wel wat data voor, dat kan ik u best toe laten komen, dat is dan jammer dat ik dat van tevoren niet heb gedaan, om te verdenken dat de fiets daar een oplossing voor biedt. Daarom ligt deze motie er. Dus het is niet alleen een appèl op verbeeldingskracht, maar ook gewoon een appèl op dit is een van de mogelijkheden en ik denk niet dat het makkelijk is om dit voorstel, want niet iedereen, zeker niet in Winterswijk, is het met mij eens, zo sprak mijn vriendengroep afgelopen weekend nog tegen mij, toen ik deze motie aan het voorbereiden was. Dat daar latende bij deze motie. Wij hebben ook nog motie M13 en ik heb gehoord dat die op iets meer, zelfs van de VVD, dat die op iets meer warme geluiden kon rekenen, dat is de motie over Wijken met een kloppend hart. Daar val ik de prooi aan mijn eigen 'hoog over', want die is best wel heel concreet. Deze verzoekt het college in de op te stellen omgevingsvisie uitgangspunt op te nemen dat elke wijk of kern een eigen wijkcentrum of fysieke ontmoetingsplek heeft, passend bij de schaal en de behoefte van de betreffende wijk. In beeld te brengen waar deze ontmoetingsplekken mogelijk al deze rol vervullen en waar versterking nodig is en waar nog geen dergelijke plek aanwezig is. Een actieve houding aan te nemen inzake het realiseren of versterken van al dan niet reeds bestaande ontmoetingsplekken, zoals beschreven in bullet 1, en de realisatie van de invulling van deze ontmoetingsplek in eerste plaats vooral te laten lopen bij de al ingezette wijkregisseur en bredere wijkaanpak en de doelstelling hiervan ook nog eens te betrekken bij de visie BOSS. Voorzitter, deze motie komt direct uit het verhaal dat mijnheer Lammers de vorige keer heeft gehouden. Het is volgens mij een samenkomst van drie al bekende beleidsstukken bij ons allen, visie BOSS, de ingezette wijkregisseur en het wijkgericht werken, maar ook zeker met zijn nodige invulling van de nieuwe visie sociaal domein. Die komen samen, alleen dat spreekt nog geen enkele ambitie uit, die drie, over hoe onze fysieke ruimte eruit hoeft te zien. Dat beoogt deze motie wel, namelijk, wij willen graag in elke wijk dat een sociale structuur kan ontstaan en mocht die er al zijn, dan hoe we die kunnen versterken en dat we er zicht op hebben. Dat is wat deze motie zegt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): U blijft stil, dus ik neem aan dat u aan het eind van uw termijn bent of? Ja, nou, dan dank ik u voor uw bijdrage. Dan gaan verder met de fractie van Morgen. Wie mag ik van de fractie van Morgen het woord geven? De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik zie nu wat de heer Deunk bedoelde, het is toch elke keer weer schrikken, dat je zelf zo groot op beeld ziet. Of bedoelde u dat niet? Voorzitter, het voelt best een beetje bloot hier zo na een regen aan moties en wij hebben er geen. Niet één motie. We hebben op de valreep vandaag besloten om er toch nog één te bedenken, al was het maar om een beetje aan te sluiten bij de rest. Toen kwamen wij op 'iedereen rijk', weet je, daar kun je ook niet tegen zijn. Dat is ook sympathiek. Maar ja, dat had weer geen raakvlakken met de omgevingsvisie, dus we hebben uiteindelijk besloten maar geen motie in te dienen. Dus, ja, nogmaals, het voelt best een beetje bloot om hier zo te staan, maar we gaan straks wel iets zeggen over de moties die wel zijn ingediend. Voorzitter, met het bespreken van de voorliggende discussienota en het indienen van wensenlijstjes, zijn wij er als raad, uiteraard, nog niet. Om uiteindelijk de nieuwe omgevingsvisie te kunnen vaststellen, zullen we als raad samen met het college en samen met de ambtelijke organisatie nog flink aan de bak moeten en zullen we zeker nog van mening verschillen, maar we moeten hoe dan ook samen de verantwoordelijkheid nemen voor een goede Winterswijkse omgevingsvisie. Dat wat de fractie van Morgen daarin graag meegenomen wil hebben, staat in ons verkiezingsprogramma en hebben we ook eerder in deze raadsperiode al ingebracht en toegelicht. Collega Berenschot heeft in de eerste termijn een aantal punten genoemd dat wat Morgen betreft een plek moet krijgen, maar dat lijstje was zeker niet uitputtend, zoals ook andere lijstjes dat waarschijnlijk niet zijn. Terecht gaf de heer Berenschot aan dat het samenvoegen van alle verlanglijstjes tot één integrale, samenhangende en gebiedsgerichte omgevingsvisie, bepaald geen eenvoudig klusje gaat worden. Al helemaal niet als je bedenkt dat we ook rekening hebben te houden met regelgeving en met verlanglijstjes van onze inwoners, van maatschappelijke organisaties en bedrijven, onze buurgemeenten, ook aan de andere kant van de grens, en van Europa, het rijk, de provincie, het waterschap en zelfs met de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Bovendien moet ook nog eens al het reeds

vastgestelde beleid, plus het beleid in ontwikkeling, een plek krijgen in de omgevingsvisie en dan zijn er in ons land nog de voortdurend schuivende panelen binnen ons bestuurlijke stelsel. Kortom, ga er maar aan staan, zeker als je bedenkt dat tussen allerlei deelbeleid allerlei conflicten zitten, die vaak pas evident worden zodra we alles moeten onderbrengen in één integraal, samenhangend en gebiedsgericht verhaal. Niet voor niets hebben gemeenten drie jaar de tijd gekregen om de nieuwe omgevingsvisie te maken. Want het gaat niet alleen om het schrijven van een boekje, het gaat veel meer om de grote veranderingopgave die vastzit aan de omgevingswet en de omgevingsvisie. Want zodra gemeenten de nieuwe omgevingsvisie hebben vastgesteld, is het de bedoeling dat ze meteen ook stoppen met het maken van sectoraal deelbeleid. Vanaf dat moment is het de bedoeling uitsluitend nog te blijven werken met één omgevingsvisie, een aantal uitvoeringsprogramma's en één omgevingsplan waarin alle lokale regels zijn samengevat. Een volstrekt andere manier van werken dus, maar die ook belangrijke kansen geeft. Zoals de kans om tot veel beter samenhangend beleid te komen, maar ook de kans om in het lokaal bestuur en in overleg met belanghebbenden tot een meer gezamenlijke en onderling beter afgestemde koers te komen. De fractie van Morgen gaat die grote uitdaging graag aan, samen met alle andere fracties in deze raad en met belanghebbenden, uiteraard, en hoopt dan ook dat de nieuwe omgevingsvisie de opmaat gaat zijn naar een betere besturing van ons mooie dorp. De fractie van Morgen is graag bereid daar een flinke steen aan bij te dragen. En, voorzitter, dan eigenlijk tot slot van onze tweede termijn, de gemeente Aalten is met behulp van kunstmatige intelligentie bezig om al het bestaande en in ontwikkeling zijnde beleid, vervat in honderden documenten, samen te vatten en te analyseren, ook op onderlinge inconsistenties en op inconsistenties met gebiedskenmerken en met wensen van inwoners. Dat is een superinteressante ontwikkeling die wellicht ook gemeente Winterswijk tot inspiratie zou kunnen dienen om tot een beter samenhangend en afgestemd verhaal te komen. Ook hierin is de fractie van Morgen graag bereid tot het delen van kennis en ervaringen. Voorzitter, dan tot slot over de moties. Zoals ik net al aangaf, er zijn best veel moties met een sympathieke strekking in het dictum. Wij vinden, en dat verklaart ons stemgedrag zo dadelijk, als de moties straks in stemming worden gebracht. Kijk, moties die op dit moment sympathiek, die wij ook sympathiek vinden, maar die nog ruimte laten voor het zoeken naar balans, ook met allerlei andere belangen, die zullen wij ondersteunen, maar moties waarin in het dictum al een voorschot wordt genomen of een invulling wordt gegeven, hetzij in tien minuten of in vijftien jaar of in 500 meter of wat ook, daarmee gaan we niet akkoord, omdat we daarmee, waarschijnlijk, vinden wij, een onterecht voorschot nemen, juist op het zoeken naar de juiste balans. Voorzitter, tot zover onze tweede termijn.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Dan gaan we verder met de twee fracties van WB, dan is het woord aan de heer Pleiter. Jullie gaan fuseren, heb ik begrepen, maar dit gaat misschien net te snel, of niet?

De heer Pleiter: Het is fantastisch zo. Ja, mooi. Dank u wel, voorzitter. We hebben al veel gehoord. Zojuist het verhaal van Morgen bij monde van de heer Van Nijkerken, dat getuigt van kennis. Dat moet en wil ik bekennen en we onderschrijven het en we zien daar ook kansen. Hopelijk wordt de uitgestoken hand geaccepteerd. Voorzitter, het proces van deze discussienota is niet eenvoudig. We willen discussiëren over stellingen en dan gaan we moties indienen op stellingen. Hebben deze moties dan meer waarde dan de stellingen? Zijn de andere stellingen dan allemaal waar? Is het zo zwart-wit? Nou, de fractie van WB hoopt van niet, want, voorzitter, het college meldde dat er met opzet prikkelende stellingen waren opgenomen in de discussienota. Ik heb hier even over nagedacht. Wat zijn prikkelende stellingen? Prikkelende stellingen. Zijn dit stellingen die met opzet het tegenovergestelde beweren van wat het college wil, of zijn het stellingen die extra zoet of zuur zijn verwoord? Zijn die prikkelende stellingen ook zo door de raad opgevat? Ik hoop alleen maar van wel. Om toch hier wat orde in te krijgen, vraag ik het college om de prikkelende stellingen aan ons als raad te duiden. Dus, voorzitter, graag hoort de fractie van Winterswijk's Belang wat de prikkelende stellingen zijn, met tekst en uitleg. Tot slot, voorzitter. In de discussienota voor de omgevingsvisie is de stelling opgenomen, ik heb het al eerder gezegd, net als in veel steden zijn onze winkelstraten en de Markt autovrij. Wij roepen het college op om ons dorp, Winterswijk, niet te vergelijken met steden en vooral dan niet vervolgens doodleuk te concluderen dat de Markt autovrij moet worden, alsof dit aan elkaar hangt. Het is een redenering die, *excusez le mot*, die echt helemaal nergens op slaat.

Voorzitter, laat Winterswijk een dorp zijn, prima. Winterswijks Belang wil graag dat Winterswijk een dorp is, maar wel één met ambities en dat gaat echt wel samen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag de heer Pleiter ook willen vragen: wat ziet u eigenlijk als de belangrijkste functie ook van de Markt? Is dat het verkeer, dus dat parkeren moeten we dat vastpinnen, of zijn er andere dingen die leidend zijn en is dat eventueel iets wat erbij kan, soms?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Nou, dat is heel makkelijk: markt, weekmarkt, dat lijkt mij overduidelijk. Maar goed, daar vraagt u niet meteen naar, denk ik, want dat is de kip met de gouden eieren, dat is duidelijk. Maar het parkeren op de Markt is een functie, maar de hoofdfunctie, ach ja, we hebben ook wel eens gezegd: de huiskamer. Maar ja, dat kan op allerlei manieren worden ingevuld. Maar parkeren is een onderdeel daarvan. Dan, als afsluiting, de volgende vragen aan het college. In hoeverre is het parkeeronderzoek van december 2024 meegenomen in deze discussienota of wordt hieraan voorbijgegaan? Is het college zich ervan bewust dat aanvullend onderzoek, praktisch aanvullend onderzoek, juist wijst op een ernstig tekort aan centrum parkeerplaatsen in tegenstelling tot de gepresenteerde groei van parkeerplaatsen uit het onderzoek? Dank u wel, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Eck.

De heer Van Eck: Ja, voorzitter, ik ben wel benieuwd, want aan het begin deed het zowaar op mij voorkomen, daarom check ik het even, alsof mijnheer Pleiter niet wist wat het doel van vanavond was. Hij refereert telkens of vraagt telkens naar invulling van het college op bepaalde inhoudelijke stukken, terwijl het doel van vanavond toch juist was of we als raad over grote politieke lijnen het eens konden worden dan wel over konden discussiëren. Dus waarom hebt u telkens het college nodig om ergens wat van te vinden in plaats, waarom komt u niet zelf naar voren met wat u graag zou willen zien? Bijvoorbeeld het centumparkeren, wat ik u nou een paar keer hoor zeggen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Dat ik het college oproep om bijvoorbeeld over de prikkelende stellingen iets te melden, lijkt mij heel erg duidelijk. En voor de rest, ik heb een aantal moties voorbij zien komen die ons interesseren, waar we mee kunnen stemmen. Maar goed, we horen ook even de beraadslaging van het college af, in ieder geval de antwoorden daarop. Daar moet u het maar mee doen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik zie geen interrupties meer. Dan dank ik u ook voor uw bijdrage en voordat we verdergaan met de tweede termijn van het college, schorsen we tien minuten en dan staat er voor u een drankje klaar.

Schorsing

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik heropen de vergadering. Wij gaan verder met de tweede termijn van het college. Het woord is aan burgemeester Bengevoerd.

Burgemeester Bengevoerd: Dank u wel, voorzitter. Er is zojuist nog een presidium geweest en misschien goed om daar kort wat over te vertellen, dat gaat ook over de orde van deze vergadering. Het voorstel is om, dat heeft het presidium zojuist besloten, dat wij, ondanks wat er in het raadsvoorstel staat, dat we dat aanpassen dat de raad de discussienota zelf niet vast zal stellen, maar dat wij zo dadelijk alleen zullen stemmen over de moties die zijn ingediend. Dus dat alvast

voorafgaand. Dan even in het algemeen, want een aantal van u stelt de term discussienota ter discussie. Nou, ik denk, in ieder geval een dankwoord aan de heer Van Eck als initiatiefnemer van deze discussienota. Het heeft in ieder geval veel discussie ... We kunnen er grappig over doen, het heeft veel discussie opgeleverd, maar het heeft ons ook wel in de totstandkoming, denk ik, van de omgevingsvisie over een aantal onderwerpen met elkaar de uitwisseling gegeven en dat helpt in ieder geval ons ook, als college, om samen met de organisatie te komen tot straks een echt mooie concept omgevingsvisie. Dus nadrukkelijk ook zeg ik tegen de mensen thuis die dit stuk bekijken, dit is niet een eerste concept. In de discussienota staan een aantal lijnen waarvan het college vermoedde dat we daar met elkaar wat ... Dat u daar het met elkaar niet eensluidend over eens zou zijn. Dus wat de heer Van Nijkerken ook zei: ik wil wereldvrede en liefde voor iedereen, dat wisten we wel, dat wil iedereen in deze raad. Maar misschien, de dingen die wat meer schuren, nou, daar hebt u in ieder geval een aantal keren met elkaar over kunnen wisselen. Dat hebben we ook gehoord en dat zullen we ook meenemen in de verdere uitwerking, ook van het debat. De vorige keer hebben we gezien hoe mensen zich uitspraken en we zullen kijken, in het besluit wat het college uiteindelijk ook neemt, hoe we dat in concept omgevingsvisie bij u voorleggen. Dus de duidelijke visie komt nog. De heer Pleiter vroeg dan nog: hoe zit dat dan met de prikkelende stellingen en hoe moet ik dat zien? Ja, u moet dat vooral zien dat wij om u ook duidelijke uitspraken te ontlokken, u hebt zichzelf duidelijk uitgesproken over bijvoorbeeld de Markt, dat wij een aantal dingen misschien wat aangedikt hebben en dat je inderdaad soms stellingen op verschillende manieren kunt lezen, dat kunnen we ons voorstellen, maar dat zal ook in de omgevingsvisie zijn. Hopelijk niet te vaak, maar er zullen dingen zijn waar we het met elkaar niet over eens zullen zijn. Vandaar ook dat we dus af en toe juist die scherpte hebben opgezocht om u vooral te vragen om u zo duidelijk mogelijk uit te spreken, zodat wij ook dat zo duidelijk mogelijk straks in de omgevingsvisie kunnen laten landen. Dat even over de visie zelf. Een paar inhoudelijke dingen: de VVD sprak over: Winterswijk is het centrum van de Achterhoek. Ik zou daar toch wat willen nuanceren. We hebben met elkaar gesproken - dat wordt ook breed omarmd - over het haltermodel, want volgens mij zijn er twee centra met voorzieningen in de Achterhoek. In het westen Doetinchem en in het oosten Winterswijk, met alles waar we hier met elkaar ook zo trots op zijn. Dus volgens mij zou dat het goede streven.... Wij gaan Doetinchem niet inhalen en Doetinchem gaat de komende tijd ook echt meer groeien, daar kunt u kunt u nog moties over indienen, over aantallen van woningen, maar dat is gewoon zo. Daar hebben we het mee te doen en ik denk ook dat het heel goed is. Wij moeten uitgaan van onze eigen kracht, maar wel ook met al die voorzieningen. Die voorzieningen, dat is een mooi bruggetje naar de motie 1: identiteit is meer dan regionale voorzieningen. Natuurlijk heeft het CDA helemaal gelijk, zeg ik tegen mevrouw Prinsen, via u, voorzitter, met de motie die wordt ingediend. De verenigingen zijn ontzettend belangrijk. Maar aankomende zaterdag vierden wij met elkaar Koningsdag en het thema van Koningsdag is de Achterhoek, de grootste vereniging van Nederland. Dus die verenigingen zijn heel belangrijk, die horen ook bij Winterswijk, maar die horen ook bij Aalten, die horen bij Terborg, die horen bij Lichtenvoorde, die horen bij Groenlo, die horen bij Dinxperlo. En wat college heeft bedoeld met de unieke identiteit is echt: wat maakt nou Winterswijk in het speelveld van de Achterhoek uniek? En we kunnen met elkaar, u kunt met elkaar allemaal iets gaan noemen wat u belangrijk vindt, dan voegen we dat allemaal toe en dan hebt u allemaal gelijk. Maar wat we ook willen in de omgevingsvisie is keuzes maken. Wat maakt nou Winterswijk Winterswijk? Wij denken dat die verenigingen, dat zeg ik nogmaals, ook voor in de notulen, heel belangrijk zijn, daar zullen we zeker ook wat over opnemen. Maar de unieke identiteit, wij denken dat de dingen die hier staan, De Storm, het SKB, ons winkelcentrum, dat maakt echt dat wij, zeg ik ook tegen de collega's die vast meeluisteren in de andere gemeentes, boven de andere gemeentes in de Oost Achterhoek uittorenen. Het college wil daarmee ook, deze motie is zeer sympathiek, we begrijpen wat u bedoelt, maar ik hoop ook dat u begrijpt wat ik bedoel en dat maakt dat wij deze motie zullen ontraden. Een aantal van u hebt ook allerlei cijfers. Ik zou u ook willen oproepen in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie, staar je niet blind op cijfers. Het is iets voor een heel lange termijn. Ik denk dat juist de provincie Gelderland ook de jaren hiervoor heeft laten zien wat er gebeurt als je je blind staart op cijfers, dat gaat mis. Overal in Nederland zie je nu dat er bijvoorbeeld woningen tekort zijn, omdat we ons veel te lang op Excel hebben blind gestaard. Dus ik hoop ook dat u in de rest van de discussie luistert naar het kwalitatieve verhaal wat wethouder Visser zal geven en alstublieft, laat die discussie over moet het nou 5, 6, 700, laat u dat ook toe aan het college. U kunt niet zien wat er over 40 jaar nodig is en u zult ook begrijpen dat ook dit college, maar ook volgende colleges, niemand zal willen

bouwen voor leegstand. Iemand stelde nog een vraag, ik weet even niet meer wie, over werkgelegenheid. Dat gaat u zeker terugvinden ook in de omgevingsvisie, vooral ook om ... Als je wil dat hier meer mensen kunnen komen wonen, zullen ook mensen moeten werken. En hoe je dat dan op elkaar afstemt, dat zal landen in de omgevingsvisie. Er werd nog een korte vraag gesteld over de bereikbaarheid van het OV als regiostad. We zullen daar wat over inschrijven, maar ook daar in de omgevingsvisie zult niet alle buslijnen ingetekend zien. Simpelweg ook omdat we er niet voor verantwoordelijk zijn. Maar als je wil blijven zeggen: we zijn de tweede kern van de Achterhoek, dan hoort daar, volgens mij, ook bij dat je goed bereikbaar bent. De heer Van Nijkerken maakte nog een interessant voorbeeld of stelde nog als interessant voorbeeld Al, de gemeente Aalten. Heel interessant, daar gaan we zeker naar kijken ook wat dat op kan leveren. Maar aan de andere kant, ik weet dat een aantal van u dat ook belangrijk vindt, het is ook belangrijk dat wij onze couleur locale, onze eigen mensen, onze organisatie heeft ontzettend veel lokale kennis. Dus het is niet, wat mij betreft, dat we alles maar inladen en print een omgevingsvisie uit. Ik zou ook wel willen, daar hebt u vandaag ook met elkaar aan geholpen, dat die omgevingsvisie ook, als je hem leest, dat u denkt nou, dit is het Winterswijk wat ik ken en dit is niet bijvoorbeeld Aalten, Lichtenvoorde, Dinxperlo.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Een interruptie van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ja, voorzitter, ik ben bijna geneigd niet via de voorzitter, want normaal gesproken bent u de voorzitter. Nee, ik vind het toch belangrijk om dit punt heel even heel kort bij stil te staan, want ik heb het voorbeeld van Aalten niet genoemd om een kopie van Aalten te maken, maar heel essentieel, ook voor het vervolgproces van deze omgevingsvisie, is dat nogmaals, het is een nieuw kerninstrument van de omgevingswet. Dat moeten wij bouwen, dat moeten we opbouwen. Wat de omgevingswet daarin meegeeft, is dat wij al het bestaande beleid, zoals we dat de afgelopen jaren hier in de raad hebben vastgesteld, een plek moeten geven. Alle ambities, doelstellingen, et cetera moeten zo dadelijk samenkomen in die ene omgevingsvisie. Dat is een puzzel waarvan nu al in het algemeen duidelijk is dat als je al het bestaande beleid op elkaar legt, zitten daar heel veel conflicten in. Die puzzel past helemaal niet. Het biodiversiteitsbeleid zegt: bermen laten staan en het verkeersveiligheidsbeleid zegt: bermen maaien. Het interessante is, niemand kan 200 of 300 van die beleidsdocumenten op elkaar leggen en daar de conflicten uithalen, maar die conflicten zijn voor ons wel heel belangrijk om te zien: waar is ons beleid gewoon niet passend, waar past het niet? Want daar zullen wij als raad namelijk vervolgens een besluit over moeten nemen. Wat doen we dan? Dus die lijst van, die analyse van dat bestaande beleid, dat kun je alleen maar doen met tools zoals Al. Toevallig is Aalten daarmee bezig. Kunnen we eens ons licht opsteken of dat voor Winterswijk ook iets zou zijn, maar uitsluitend met als bedoeling dat wij de 300 beleidsdocumenten die wij de afgelopen tien jaar hebben vastgesteld, gaan analyseren en gaan kijken: waar bijt het beleid met het beleid van de provincie, waar bijt het met de gebiedsspecifieke kenmerken, waar bijt het beleid onderling, zodat wij op basis daarvan een lijst krijgen van conflicten in ons eigen beleid waar wij als raad iets van moeten gaan vinden. Ook dat moeten we meenemen in het traject van de omgevingsvisie. Dat is namelijk de reden waarom gemeenten drie jaar de tijd krijgen en niet drie weken voor een omgevingsvisie. Dat is heel veel werk en ik hoor dat, tot nu toe, te weinig terug in onze aanpak van die omgevingsvisie. Daarom is het zo essentieel dat ik dat ... Daarom verbeeldde wij ons dat het belangrijk was om dat voorbeeld even te noemen, want dat is wel een heel grote en belangrijke stap in het vervolg van dit proces. Pas dan kunnen we ook overzien waar eventueel nog ruimte zit, waar we nog keuzes moeten maken, enzovoorts. Dat kunnen we nu helemaal niet overzien. Dat was ook de reden - en dan sluit ik af voorzitter - dat we hebben gezegd: heel veel moties nu zijn best sympathiek. Natuurlijk, als het straks past als puzzelstukje in het grote geheel is het meegenomen, maar dat weten we nog helemaal niet. Dus we weten amper waar we vanavond ja of nee tegen zeggen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik durf het bijna niet te vragen, maar wat is uw vraag aan burgemeester Bengevoerd?

De heer Van Nijkerken: Ik vond het belangrijk om op dit punt, want ik hoor de portefeuillehouder, in dit geval, namens het college zeggen van nou ja, naar Aalten kijken, prima, maar wij zijn Winterswijk en niet Aalten. Daar gaat het mij niet om. Dat heb ik even duidelijk willen maken, omdat ik vind dat dat

een even heel, dat moet tot ons allemaal, vind ik, doordringen, dat we nog echt heel grote stappen hebben te zetten in dit proces die nog tot heel andere inzichten kunnen gaan leiden. Dat.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Oké. Ik begrijp dus dat het de heer Van Nijkerken gaat om werkwijze en niet om een kopie van Aalten te worden. Burgemeester Bengevoord.

Burgemeester Bengevoord: Dank u wel, voorzitter. Als u mij een beetje kent, ik zou niet willen dat wij een kopie van Aalten zouden worden, maar voor de rest zijn het heel erg eens. De aanpak die u schetst, is belangrijk. Wat ik enkel wilde zeggen, is dat ik ook graag zou willen dat de experts in onze organisatie expert kunnen zijn en zo met elkaar kunnen zorgen ... Wat u doet, is een superinteressante oefening, ik ben daar ook erg benieuwd naar, maar dat we ook onze experts gewoon experts laten zijn, want daar heb ik ook ontzettend veel vertrouwen in. Dus tot zover, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Dan gaan we verder met het tweede collegelid, dat is wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben vanavond gehoord dat burgemeester Bengevoord dijkgraaf gaat worden, maar ik heb hem net ook heel veel verstandige dingen over wonen gehoord, dus misschien dat hij verderop in zijn carrière nog eens wethouder Wonen kan worden. Op dit moment ga ik daar wat zaken over zeggen, er is ook al veel over gesproken. Even in herinnering brengen: nog niet zo lang geleden werd er niet gebouwd in Winterswijk, of bijna niet, omdat we uit de contingententijd kwamen. In 2020 waren er ongeveer 700 plannen, toen kwamen we er langzaam uit. Op dit moment gaat het richting 1.600 plannen. Dus aan plannen ligt het niet en aan beschikbare locaties ligt het ook niet. Waar het in vastloopt, op dit moment, is lange procedures, heel veel eisen, een optelling van beleid en dat zorgt ervoor dat de realisatie heel langzaam gaat. Ik droom ervan dat we daar ons de komende jaren op gaan focussen. Dat gezegd hebbende wil ik ook even ingaan op de moties. Dan begin ik met M3, dat is strategische aankopen dienen een doel. Die laat het college aan de raad, daar hebben we ook in de eerste termijn al over gesproken. Is op dit moment te eng geformuleerd en ja, het college laat het aan de raad om hierover te stemmen. Dan hebben we M6, dat is *urban sprawl*. Ik had er nog nooit van gehoord, ik vind een geweldig woord en ik ben heer Deunk ook dankbaar dat ik dat woord vanavond heb mogen uitspreken. Zijn oproep is wel helder en daar hebben we inderdaad in het verleden ook al over gesproken. Er is een motie ingediend, mevrouw Prinsen heeft het al benoemd net, waarin gevraagd is om bij de discussie over de omgevingsvisie kom dat mee te nemen. Dat willen we ook graag doen. Het vergt wel zorgvuldige afweging van hoe we dat gaan doen en we zijn even aan het kijken of ons dat lukt nu bij de omgevingsvisie kom, of dat we dat gaan doen met de samenvoeging van omgevingsvisie kom en omgevingsvisie buitengebied, maar daar zouden we graag dit inbrengen, die discussie over wat zijn nou precies de grenzen en hoe ga je daarmee om? Dus op dit moment ontraadt het college deze motie.

De heer Deunk: Voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Deunk.

De heer Deunk: Een kleine verduidelijkende vraag aan het college. We hebben hier natuurlijk drie bullet points, ook verschillende partijen hebben al gevraagd van als bullet 2 en 3 vervallen en je dus slechts de oproep van de discussie overhoudt, hee, laten we hier eens mee bezig, maar zonder de concrete waarde te benoemen, kijkt het college dan anders naar deze motie?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, in de ogen van het college hebben we hier afspraken met elkaar over gemaakt. Die willen we graag nakomen en om daar nu iets overheen te doen, is in onze ogen overbodig. Dan ga ik door naar motie 7, dat is een heel sympathiek ogende motie over

voorzieningen, sportaccommodaties, cultuur, culturele plekken en ruimte voor verenigingen, om dat te koppelen aan ontwikkeling van wijken. Dat klinkt sympathiek, maar dat zorgt ook weer voor extra uitdagingen, extra opdrachten. Ik heb laatst het genoeg gehad om Friso de Zeeuw te horen spreken, die spreekt over het verslakken en het drama van de goede bedoelingen, een stapeling van allerlei ideeën en regels. In de ogen van het college zouden we dat niet moeten doen. We hebben al ontzettend veel regels waar we ons aan moeten houden. Net werd er gezegd dat we ieder plekje maar volbouwen. Daar ben ik het als portefeuillehouder wonen absoluut mee oneens. Er zijn ontzettend veel regels waar we nu al rekening mee moeten houden. Denk aan allerlei onderzoeken op het gebied van vleermuizen, van marters, denk aan allerlei zaken op het gebied van waterafvoer. Er zijn ontzettend veel dingen waar we nu al rekening mee moeten houden, om bij ieder project wat we doen, iedere herontwikkeling, om dan ook nog een keer te gaan kijken of het voldoende toevoegt op het gebied van sociale cohesie, dat maakt het alleen maar ingewikkelder en nog stroperiger. Ik heb het in het begin al gezegd van laten we ons richten op het realiseren van plannen en het niet nog moeilijker maken. Dus deze motie ontraadt het college.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van de heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter. Ik ben wel benieuwd, de wethouder haakt vooral aan bij dictum punt twee, ingaande eigenlijk de toevoeging van plekken die de leefbaarheid bevorderen in de wijk, mochten die nog niet aanwezig zijn, want dat is wel de belangrijke nuance die daarbij komt. Hoe kijkt u aan tegen dictum punt 1 die ingaat over de gevarieerde wijken?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Ja, dat hoort impliciet bij inbreiding. Dat is juist wat we doen door op plekken die hun functie zijn verloren te kijken hoe je daar wonen kunt toevoegen. Daarmee maak je automatisch dat wijken gevarieerder worden. Maar om daar nou ook allerlei regels aan te verbinden, daardoor schat het college in dat het alleen maar ingewikkelder wordt om zaken te realiseren.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter. We hebben natuurlijk net afgesproken dat we geen derde termijn doen, dus dat zal ik dan ook niet doen, maar ik wil wel eraan herinneren dat wij ook wel plekken, inbreiding, hebben gezien waarin de inbreiding dermate groot was, denk aan een Morgenzon, dat het bijna een nieuwe wijk zowaar was, maar waar de variatie tussen daadwerkelijk de levensgroepen die daarin zijn niet te wensen overliet, afgezet tegen deze motie. Dus ik weet niet helemaal of die stelling klopt. Daarom hebben we dus, zoals ik net al zei, volgens mij, in de tweede termijn, het zit niet omsloten in het beleid van wat we nu aan het doen zijn. Dus als het nu voorkomt, is het eerder toevalligheid dan daadwerkelijk beleid en onze vraag is: waarom nemen we dat niet gewoon op in beleid? Misschien kan de wethouder daar nog wat op zeggen, anders laat ik het erbij.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, voorzitter, volgens mij heb ik aangegeven dat het ingewikkelder maken van woningbouwplannen en zeker die postzegelplannetjes die we op dit moment doen, van 14 tot 20 tot 30 woningen, dat zijn geen projecten waar je een wijk mee omhoog trekt en daarmee, als je daar allerlei regels aan verbindt, maak je die projecten, die al ingewikkeld zat zijn, maak je alleen maar moeilijker. Kijk, het feit dat u zegt van heb aandacht voor sociale voorzieningen, culturele voorzieningen, dat is een nobel streven, maar verbindt het niet aan woningbouwprojecten. Want, wat ik net al aangaf, het is al zo ingewikkeld om te voldoen aan alle hoepels, om door alle hoepels te kunnen springen die we met zijn allen al bedacht hebben.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, even een korte aanvulling ook, wat D66 betreft, rondom deze motie. Kijk, we begrijpen dat bij kleinere projecten waar misschien 14 woningen worden toegevoegd, dan voldoe je al vrij snel ook aan deze motie en de gedachtegang daarachter. Want vaak is er dan al in de buurt het een en ander waardoor je dus niet extra moeilijke regels maakt, maar je voldoet er meteen aan. Het gaat erom dat wij zeggen: we vinden het belangrijk dat als er grotere locaties bijkomen, stel voor, misschien wel wordt de motie van de VVD aangenomen voor een uitbreidingslocatie, 500 woningen, dat we ook daarbij dan het beleid in ieder geval hebben dat we weten dat we dit willen, op deze manier, en dat dat het uitgangspunt is hoe we werken. Kijk, bij kleine postzegelplannen voldoe je al vrij snel aan datgene wat in de motie staat, dus volgens mij hoeft het niet ingewikkelder te worden door deze motie.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, voorzitter, dank u wel. Het college kijkt daar anders naar. Het is een nieuwe regel. U vraagt aan het college om te sturen op dit soort zaken. Daarmee creëert u extra hoepels en het college ontraadt om dat te doen. Het college zou liever zien dat u regels schrapt.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ik vraag me even ... Het gaat mij met name ook even om dictum punt 1, want de stuur op ontwikkeling van gevarieerde wijken waarin mensen met verschillende inkomens en levensfasen samen kunnen wonen. Ik heb een beetje het gevoel dat de wethouder in zijn beantwoording op twee sporen zat, dus nu ben ik het spoor een beetje bijster, geloof ik. Zei de wethouder nou: daar sturen we al op die, op die gevarieerde wijk, als we het gewoon hebben over type woningen, of is dat waarvan de wethouder zegt: dat is een extra regel?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Wat ik gezegd heb is dat wij al op heel veel dingen sturen. Dat is onder andere op betaalbaarheid, zoveel sociale huur, zoveel betaalbare koop, zoveel levensloopbestendig. Dat zijn al heel veel regels die impact hebben op de kansrijkheid van plannen. Als u nu ook nog een keer vraagt van koppel aan nieuwbouwprojecten, koppel daar ook nog een keer aan culturele plekken, ontmoetingsplekken, sportaccommodaties, dan maak je het onnodig ingewikkeld. Op het moment dat u vindt dat er te weinig van dit soort locaties zijn in wijken, dan zou ik zeggen: kijk daarnaar, maar koppel het niet aan bouwprojecten.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, nogmaals.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Het gaat mij nu even om dictum punt 1. Ik zou willen vragen: laat in de beantwoording even 2 en 3 even achterwege, het gaat mij om dictum punt 1. Het idee van, in elk geval van het CDA, daarachter was dat als je een wijk als De Eelinkes, dat dat niet per se, als daar nog een keer een kleine uitbreiding van komt, dat dat niet betekent dat het alleen weer grote villa's moeten worden, maar dat er ook gewoon een rijtje met De Woonplaats-woningen kan komen. Op het moment dat er ruimte vrij komt ergens op de Scholtenenk, dat er best een paar vrijstaande grote huizen kunnen komen. Dat is juist doordat je daardoor verschillende typen bewoners, zal ik dan toch maar soort van even zeggen, dat je dat met elkaar mengt. Dat is in elk geval de gedachte van het CDA achter dat eerste bullet point. Is dat dan waarvan de wethouder zegt: ook dat is iets extra's ten opzichte van waar we nu al naar kijken?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Ja, dat is precies waar ik op doel. Ik zal u proberen een praktijkvoorbeeld te geven. Als we nou kijken naar De Harmonie, hoe typeert u dat als wijk? Dat is

een wijk waar, in mijn ogen, niet veel sociale huur direct omheen zit. Als u daar dan zegt: ik wil die bevolkingssamenstelling daar beïnvloeden, dan zegt u dus van dat moet sociale huur worden, want ik wil via dat project de bevolkingssamenstelling in dat gebied beïnvloeden. Daarmee maakt u dat zo'n ontwikkeling die al ingewikkeld aan sich is, maakt u alleen maar ingewikkelder. Daar zijn de aantallen gewoon te klein voor.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik zie geen interrupties meer, dus wat mij betreft kunt u uw betoog vervolgen.

Wethouder Visser: Even kijken, dan kom ik bij motie 8, dat is de motie over nu extra woningbouwplannen. Op zich klinkt die ook sympathiek, maar dan roep ik even in herinnering van het aantal plannen dat we op dit moment al hebben, is fors. We hebben toestemming van de provincie nu gekregen om minimaal 1.400 woningen te bouwen. U refereert aan een onderzoek wat is gedaan, wat eigenlijk een rekenkundig onderzoek is, om te kijken van hoe je de demografie kunt beïnvloeden. Dat betekent niet dat de markt in Winterswijk, dat er voldoende behoefte is om die 500 woningen maar toe te kunnen voegen. Daar spelen veel meer zaken rol. Dus het is een onderzoek wat inderdaad, wat u gelezen hebt, wat we gedaan hebben, maar dat is puur rekenkundig. Er komt veel meer bij kijken om te zeggen nu van ja, we gaan die woningen ook bouwen. Dus twee dingen zitten erin. Eén, u zegt van bouw 500 woningen en een uitbreidingswijk. Nou, daarvan zegt het college, dat vinden we niet dat dat verstandig is, dus dat ontraden wij. Het college heeft wel gezegd van we moeten naar de toekomst toe wel kijken hoe lang we nog toekunnen zonder uitleglocatie. Dus om dat te onderzoeken, om die ambitie uit te spreken en dat te onderzoeken, dat vindt het college wel een goed plan. Het woordje spoed, daar hebben wij dan wat minder gevoel bij. U zegt: doe dat met spoed. Wij zouden zeggen van nou, kijk hoe snel dat mogelijk is. De voorspelling is nu dat we in ieder geval tot 2030, 2031 voldoende ruimte hebben, maar dat betekent wel dat we langzamerhand moeten gaan nadenken over wat een goede plek zou zijn in en hoeveel dat we dan nodig hebben.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, in ieder geval, voor uw beantwoording. Ja, we willen met de motie, daar hebben we inderdaad het aantal van 500 woningen genoemd. Dat heeft ook te maken inderdaad met het onderzoek en vooruitkijkend naar de toekomst en de ambities waar we voor stonden, wat ik heb aangegeven in ons betoog. Als wij de motie zouden aanpassen en we zouden dat puur inzet op uitleglocaties waarbij we zeggen van dat we eigenlijk op zoek gaan, naast inbreiding, dat we ook mogelijkheden moeten zien voor uitbreiding, zou dat beter passen bij hetgeen het college vindt?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dat zou beter passen. Wij herkennen ook dat op termijn zo'n uitleglocatie nodig kan zijn. Dus als u het college oproept om dat te gaan onderzoeken, dan kan het college de motie aan de raad laten. Dan ben ik erdoor, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan dank ik u ook voor uw bijdrage en dan gaan we naar wethouder Metaal.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Ik zal een aantal moties behandelen. Het lijkt misschien kriskras door elkaar, qua nummering, maar ik probeer ze per thema even te bundelen, want ik denk dat dat het ook voor u juist wat overzichtelijker maakt. Ik begin met de motie M2, de motie van het CDA, over niet minder groen in woongebieden. Het college laat deze motie aan de raad. Wij begrijpen de oproep in de motie, inbreiding is nodig om nieuwe woningen toe te voegen in de kom, maar dat hoeft per saldo niet altijd ten koste te gaan van het aandeel groen. De locatie aan de Narcisstraat werd natuurlijk al genoemd als een heel mooi voorbeeld en we hebben heel veel van dit soort transformatielocaties in het centrum en op bepaalde plekken kunnen we ook soms wat meer de lucht in met de woningbouw. Dat betekent ook dat er groen behouden kan worden of versterkt zou kunnen worden. Dus vandaar dat we deze motie aan de raad laten. Motie M4, dat is ook een motie

van het CDA, die heet Whemerbeek onder voorwaarden weer zichtbaar. Ik weet niet zeker of die nog aangepast werd, want dat daar is in de tweede termijn wel over gesproken. Middels de motie wordt het college verzocht om de overwegingen bij het al dan niet zichtbaar maken van de Whemerbeek te benoemen in de omgevingsvisie, zodat op basis daarvan een goede afweging kan worden gemaakt. Zo hebben wij de motie geïnterpreteerd als college en deze kunnen we ook aan de raad laten. Dan hebben we motie M11 van Voor Winterswijk, die gaat ook over de Whemerbeek. Het zichtbaar maken van de Whemerbeek is geen doel op zich, maar een middel dat kansen biedt voor ecologie, klimaatadaptatie en ruimtelijke kwaliteit. We willen bij ontwikkelingen onderzoeken waar en hoe het bovengronds halen van de beek mogelijk en wenselijk is, met het uitgangspunt dat dit zorgvuldig gebeurt en in samenhang met andere belangen zoals parkeerruimte en centrumfuncties. In de voorliggende moties worden uitspraken gedaan, terwijl het college de voorkeur ervoor heeft om die keuzes pas later te maken, als de ontwikkelingen ook daadwerkelijk spelen. We vinden het belangrijk om die ruimte te behouden zodat we in samenhang met andere opgaven, zoals woningbouw, klimaatadaptatie en bereikbaarheid, goed kunnen afwegen wat nu het beste is voor de omgeving. Daarom ontraden wij deze motie. Ga ik nu over de moties rondom het centrumparkeren. De eerste motie is M5 van het CDA de VVD. Die motie, daar wordt nog uitgegaan van die tien minuten wandelen, daar is een stelling voor opgenomen in de discussienota. In de eerste termijn van het college heb ik toen ook toegelicht dat het niet de bedoeling is dat we de parkeerplaatsen in woonwijken gaan toerekenen als centrum parkeerplaatsen. Ik hoopte dat we daarmee voldoende verduidelijking hadden gegeven, maar blijkbaar niet helemaal. Het college is wel van mening dat deze motie eigenlijk overbodig is, omdat woonwijken sowieso al niet de intentie is om toe te rekenen tot het centrum parkeren. Dus we gaan daarbij echt uit van de grotere parkeergelegenheden.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Voor het eerste gedeelte zou ik dat kunnen zien als een toezegging, naar het tweede gedeelte van het dictumpunt, dat was natuurlijk wel ook nog waarbij het belangrijk is dat parkeren voor minder valide en minder mobiele mensen altijd in de dichte nabijheid van de winkelstraat kan plaatsvinden. Wat is dan op dat punt het oordeel van het college?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Metaal.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Dat vind ik een vanzelfsprekendheid.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dus daarmee zegt eigenlijk het college: deze motie is overbodig, want dit is precies wat het college al bedoeld heeft?

Wethouder Metaal-ten Dolle: Precies.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Wethouder Metaal.

Wethouder Metaal-ten Dolle: De tweede motie gaat over parkeren en verkeer, dat is de motie M10 parkeer verkeersvriendelijke Markt. De afgelopen jaren is regelmatig gesproken over wel of geen auto's op de Markt en de stelling in de discussienota had ook tot doel om daar maar eens meer duidelijkheid over te krijgen van de raad. Zo'n prikkelende stelling. De stelling, en daarbij ook de motie, valt grotendeels buiten de reikwijdte van de omgevingsvisie, want het zoomt dus heel concreet in op een bepaalde plek. Wel zullen we de strekking van de motie, als de motie wordt aangenomen, opnemen in een mobiliteitsvenster dat onderhanden is en op korte termijn aan de raad wordt aangeboden. Het college laat daarom de motie aan de raad. Motie M12 van PvdA, de fiets als uitgangspunt. Nou, in de omgevingsvisie staat met betrekking tot mobiliteit een goede bereikbaarheid centraal, dat geldt voor alle vervoersmiddelen en ook voor de voetgangers. Inwoners wordt de mogelijkheid gegeven om bewust keuzes te maken in de vervoerswijze en de manier waarop ze zich verplaatsen. Veilige en aantrekkelijke fietsverbindingen dienen bij te dragen aan het stimuleren van

het fietsgebruik en het inrichtingsprincipe voor de verschillende vervoersmodaliteiten, hoe we de ruimte verdelen tussen fiets, auto en OV, dat daarmee de inrichting van de openbare ruimte wordt meegenomen en verder uitgewerkt in het mobiliteitsplan. Daarin krijgt ook het stimuleren van fietsen zoals fietspaden, veilige stallingen en oplaadpunten een plek. Het college laat de motie aan de raad. Motie M13, dat is de laatste motie die ik als portefeuillehouder voor me heb liggen, dat is van PvdA, D66, CDA en Voor Winterswijk, wijken met een kloppend hart. Het college vindt dit een mooi uitgangspunt en laat deze motie aan de raad. Dank u wel, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de tweede termijn van het college gekomen en dan is de vraag: is er bij de raad behoefte aan de zogenoemde derde termijn? Wilt u nog, naast de interrupties die u al gepleegd hebt, wilt u nog wat meegeven over de moties die ingediend zijn? De heer Deunk.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste willen ...

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Eigenlijk even: is er behoefte aan een derde termijn? Dat wil ik eigenlijk eerst even inventariseren. Alleen de heer Deunk heeft behoefte aan een derde termijn?

De heer Van Beek: In mijn beleving hebben we net in het presidium afgesproken dat we geen derde termijn doen en dat er misschien een toelichting komt, omdat een motie misschien ingetrokken wordt of anders ingediend wordt, dat snap ik, maar geen derde termijn meer.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik was niet bij het presidium. Dan stel ik voor dat we even schorsen om dat even af te spreken hoe we nu verder gaan.

De heer Van Beek: Ik denk dat we die schorsing, als punt van orde, dat we even intern nog even over de moties kunnen praten, want er is natuurlijk door het college wat gezegd over de moties en dat willen we met de fractie even afstemmen, want er zal misschien het een en ander ingetrokken worden of aangepast worden voordat die ter stemming komt en volgens mij, die derde termijn is geen discussie, want daar zijn we in het presidium duidelijk over geweest, die is er niet.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Eén moment. Als de reactie van het college nog vragen oproept en er aanleiding is om wat over te zeggen, dan is daar nu de gelegenheid voor. In ieder geval de heer Deunk wil ik daar de gelegenheid voor geven dan.

De heer Deunk: Dank u wel, voorzitter. Het is meer een punt van orde. Wij willen graag, gezien de beantwoording van het college, de motie punt 6, urban sprawl, op dit moment intrekken, omdat het gewoon verderop wordt meegenomen en op dit moment voor de rest concreet is. Motie M7 hebben we aangepast en hierbij hebben we de laatste twee bullets geschrapt en blijft alleen dictum punt 1 staan. Dank u wel, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Oké, maar dan gaan we nu schorsen zodat partijen kunnen overleggen en ook eventueel kunnen overleggen over aanpassing van moties. Dan schorsen we voor tien minuten.

Schorsing

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik heropen de vergadering. Dan gaan we eerst eens even kijken wat de schorsing heeft opgeleverd. Mag ik beginnen bij het CDA?

Mevrouw Prinsen: Dat mag, voorzitter. Motie M1 over de identiteit is meer dan regionale voorzieningen, daar hebben wij goed naar de burgemeester geluisterd en eigenlijk zegt hij gewoon: ik ben het met u eens en die verenigingen en voorzieningen gaan ook zeker terugkomen in de omgevingsvisie. Dus dat beschouwen we dan maar als een volledige toezegging en met die toezegging kunnen wij die motie intrekken. De motie 4, Whemerbeek onder voorwaarden weer

zichtbaar, daar voegen wij onder de overwegingen de tekst ... Wat fijn, zo'n griffie. Voegen we de tekst toe: een dergelijke ontwikkeling altijd onderdeel moet zijn van een groter en integraal bekeken opgave, bijvoorbeeld in de vorm van een gebiedsvisie, zodat het niet een ad-hoc los plannetje is, maar altijd een breder bekeken activiteit. Dit ook conform wat het college heeft aangegeven. Volgens mij, even een dubbele check, motie 5 over centrum parkeren die wij samen met de VVD hebben ingediend, ook die was een volledige toezegging van het college en daarmee is de motie overbodig geworden en trekken wij ook motie M5 in.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Wie heeft er nog meer aanpassingen aan moties? De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Motie M10, dat is de motie over het parkeren op de Markt, hebben aangepast, daar stonden wat jaartallen in genoemd noemt en dergelijke, die hebben we eruit gehaald dus dat het op die manier aangepast is. Dat was hem.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. Wie wil er nog meer? De heer Garvelink.

De heer Garvelink: Dank u wel, voorzitter. We hebben onze motie M8 ook aangepast. Luisterend naar de wethouder hebben we het aantal woningen waar we op inzetten, laten vervallen. De tweede bullet heeft nu de tekst dat we inzetten op inbreiding en het college opdragen op zoek te gaan naar uitleglocaties. Dat is nu de strekking van de tweede bullet.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel.

De heer Garvelink: Dan heb ik nog even een punt, voorzitter.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Misschien dat we even wachten tot die in beeld is geweest.

De heer Garvelink: Inderdaad, zo is hij correct: naast inbreiding op zoek te gaan naar uitleglocaties, dus een beknopte uitleg van de bullet zoals we hem hadden. Dan had ik nog even een punt, voorzitter, dat betreft de agenda voor vanavond. Omwille van de tijd zouden wij de motie vreemd aan de orde, versnelde procedures, bij dezen willen intrekken en op een later tijdstip in willen dienen.

De heer Sonderen: Om twee uur 's nachts.

De heer Garvelink: Daar kunnen we met elkaar over discussiëren, wat het tijdstip moet zijn. Ik bedoelde verderop in de tijd.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan halen we die van de agenda af, ik weet niet of het kan, zo, want de agenda is vastgesteld. Maar goed, ik denk dat we daar wel uitkomen.

De heer Garvelink: Dank u wel.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan kijk ik naar de raad, zijn er nog meer moties die aangepast zijn, waar wat over gezegd moet worden? Dat is niet het geval. Dan kunnen we overgaan tot stemming. In het raadsvoorstel staat dat de ... Ook voor het presidium is bijeen geweest en die hebben gezegd ... Er is nog een interruptie of een vraag van de heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Nou ja, voorzitter, er zijn net wat moties en zo aangepast enzovoorts. Wij hebben amper de gelegenheid gehad om ons daar nog even op te beraden. Dat hoeft echt niet lang te duren, maar er zijn hier en daar wat tekstvoorstellen gedaan en zo, nou, prima, maar dat willen we wel even op ons laten inwerken, want anders doen we net alsof die niets betekenen en blijven we bij ons standpunt. Dus kunnen we een paar minuten krijgen om even nog naar een paar aanpassingen te kijken wat die dan betekenen en hoe wij daarmee omgaan?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ja. Hoeveel tijd denkt u daarvoor nodig te hebben?

De heer Van Nijkerken: Vijf minuten.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Vijf minuten. Dan schorsen we nog weer voor vijf minuten.

Schorsing

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Ik heropen de vergadering. Het presidium heeft zostraks afgesproken dat de discussienota voor kennisgeving wordt aangenomen, dus daar hoeven we niet over te stemmen. Daar kunt u toch niet tegenstemmen, want u hebt hem voor kennisgeving aangenomen. Dus we stemmen alleen nog over de moties en daarbij noem ik op dat moties 1, 5 en 6 zijn ingetrokken, dus daar stemmen we niet over. Dus we stemmen over de overige moties. Dan beginnen we bij motie 2. Is er iemand die daar een stemverklaring over af wil geven? Dat is niet het geval. Dan kunnen we nu stemmen. Dat zijn 11 stemmen voor en 10 tegen, dus die motie is aangenomen. Dan gaan we verder met motie M3, dat is de discussienota koers omgevingsvisie kom strategische aankopen dienen een doel. Die wordt nu in stemming gebracht. Daarvoor kunt u nu stemmen. Er zijn 16 stemmen voor en 5 tegen, daarmee is die motie ook aangenomen. Gaan we verder met motie M4, de discussienota koers omgevingsvisie kom Whemerbeek onder voorwaarden weer zichtbaar. Zijn er nog mensen die daar een stemverklaring voor willen afleggen? Dat is niet het geval. Dan staat de stemming open. Dat is 11 stemmen voor en 10 tegen. Daarmee is de motie aangenomen. Dan gaan we verder met motie M7, dat is discussie over koers omgevingsvisie inclusieve wijken. Zijn er mensen die daar een stemverklaring over af willen leggen? Dat is niet het geval. Dan staat de stemming nu open. Dat is 14 stemmen voor, 7 tegen, daarmee is die motie aangenomen. Dan gaan we verder met motie M8, dat is de discussienota koers omgevingsvisie kom, nu extra woningbouwplannen. Zijn daar stemverklaringen voor? Het CDA, mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ja, dank u wel voorzitter. Op basis van de beantwoording van het college begrijpen wij dat de motie dan wordt opgevat om in de omgevingsvisie op te nemen dat er een ambitie is om een onderzoek te starten naar de uitleglocatie en daar dus niet per direct mee te starten. Met die uitleg kunnen wij voor de motie stemmen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dank u wel. De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij kunnen niet voor die motie stemmen, want wij zien toch weer onrust ontstaan. Er is nog een grote voorraad aan woningen voorradig die gebouwd kunnen worden en wij vinden dat op een latere termijn die zoektocht kan beginnen, dus wij zullen tegen de motie stemmen.

De heer Elferdink (plv. voorzitter): Dan brengen we de motie in stemming. Nog één persoon stemmen, 13 stemmen voor, 8 tegen. Daarmee is de motie aangenomen. Dan gaan we naar motie M10, dat is discussienota koers omgevingsvisie kom parkeer- en verkeersvriendelijke Markt. Zijn daar mensen die daar een stemverklaring over af willen leggen? Dat is niet het geval. Dan wordt hij nu in stemming gebracht. Dat is 12 voor, 9 tegen, daarmee is de motie aangenomen. Dan gaan we naar motie M11, dat is discussienota koers omgevingsvisie kom, de Whemerbeek. Zijn daar mensen die een stemverklaring willen afleggen? Dat is niet het geval. Dan kan die nu in stemming gebracht worden. Dat is vijf voor, zestien tegen, daarmee is de motie verworpen. Dan gaan we verder met motie M12, dat is de motie discussienota koers omgevingsvisie kom, de fiets als uitgangspunt. Zijn daar raadsleden, partijen die een stemverklaring willen afgeven? Dat is niet het geval. Dan wordt de motie in stemming gebracht. Dat is 11 stemmen voor, 10 tegen, daarmee is de motie aangenomen. Dan komen we bij de laatste motie bij dit agendapunt, dat is motie M13, discussienota koers omgevingsvisie kom, wijken met een kloppend hart. Zijn daar partijen die een stemverklaring willen afleveren? WB, de heer Jonker.

De heer Jonker: Ja, dank, voorzitter. We vinden het een sympathieke motie, natuurlijk, maar we hebben goed naar de wethouder geluisterd en die roept eigenlijk op tot minder regels. Daarom zullen wij niet voor deze motie stemmen. Was toch bij deze? Is de wethouder voor deze motie?

De heer Elferdink (plv. voorzitter): De wethouder heeft deze motie aan de raad gelaten. Dus misschien, ik weet niet of dat uw stemgedrag beïnvloedt. Dan brengen we nu de motie in stemming. Dat is 18 stemmen voor, 3 tegen. Daarmee is de motie aangenomen. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit agendapunt en geef ik de vergadering over aan burgemeester Bengevoord.

3 Benoeming T. Jonker tot lid werkgeverscommissie

De voorzitter: Vanaf deze plaats dank ik de heer Elferdink voor zijn waarneming. Gaan we door naar agendapunt 7.B.3, de benoeming van de heer Jonker tot lid van de werkgeverscommissie. Ik kijk even rond, kan dat per acclamatie? Dan feliciteren we hem met deze fantastische ... Gefeliciteerd.

Vragen over de actualiteit

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, de motie 7.B.4, de motie vreemd, die gaan wij volgende keer bespreken. Dan gaan we door naar agendapunt 8, vragen over de actualiteit. Daarvoor geef ik graag het woord aan de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Dank u wel, voorzitter. In Den Haag hebben de coalitiepartijen de PVV, VVD, NSC en BBB in hun wijsheid besloten om de huren voor de sociale huurwoningen voor de komende twee jaar te bevriezen. Er is veel onrust onder de woningbouwcorporaties die aangeven dat bouwplannen daardoor in gevaar komen. Bij het CDA vragen we ons af wat de gevolgen zijn voor Winterswijk. We hebben onlangs een werkbezoek gehad bij De Woonplaats, daar hebben ze mooie plannen gepresenteerd, maar wat gaat dat voor gevolgen hebben? Allereerst, het lijkt een sympathieke maatregel, maar als de huren wel verhoogd zouden worden, wat zouden dan de gevolgen zijn voor de mensen die huurtoeslag ontvangen? Wat zijn de gevolgen van de bevriezing van de huren voor twee jaar voor de investeringsruimte van De Woonplaats en op welke termijn moet De Woonplaats schakelen met betrekking tot die eventueel mindere investeringsruimte? Waar liggen dan de prioriteiten van De Woonplaats met betrekking tot investeren en wat zijn de gevolgen voor de plannen voor Winterswijk? Als De Woonplaats minder kan bouwen, hoe gaan we dan als gemeente om met de eis van 30 procent sociale huur in de nieuwbouwplannen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Elferdink. Het woord is aan wethouder Visser.

Wethouder Visser: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank ook voor de vraag. Er is inderdaad op dit moment heel erg veel onrust in corporatieland. Het cadeau van het kabinet voor de laagste inkomens zou zomaar eens een heel groot probleem op kunnen leveren voor diezelfde doelgroep. Want het ziet ernaar uit dat die groep, als er niets verandert, langer moet wachten op een woning, minder onderhoud krijgt aan zijn of haar huis en dat verduurzaming wel eens tot stilstand kan komen. De financiële impact van deze maatregel is namelijk enorm en het raakt corporaties ook direct, want vanaf vandaag moeten ze al rekening houden met minder inkomens en dat gaat invloed hebben op hun begrotingen. Hoe groot die impact is, is op dit moment nog niet duidelijk. Daar wordt door De Woonplaats naar gekeken. Dus uw vragen kan ik niet concreet beantwoorden, wel dat ernaar gekeken wordt, dat het impact heeft en op dit moment wordt er ook gesproken over compensatie, mogelijk vanuit het kabinet. Daar wordt over nagedacht. Hoe hoog die compensatie gaat worden, is niet bekend. En er is ook een heel sterke lobby, op dit moment, aan de gang om het kabinet te bewegen om of de maatregel weer in te trekken of te komen met ruimhartige compensatie. Dus impact, als er niets verandert, gaat het zeker impact hebben en ik zou met u willen afspreken dat ik, zodra daar meer over bekend is, dat ik bij u terugkom om hier antwoord op te geven.

De voorzitter: Ik zie de heer Elferdink instemmend knikken. Daarmee kunnen we ook dit agendapunt afsluiten.

Sluiting

De voorzitter: Dan komen we aan bij agendapunt 9, de sluiting. Ik wens u allemaal een heel fijne Koningsdag toe morgen, ook onze collega's in Doetinchem die er natuurlijk een heel groot feest van gaan maken, ook de mensen ... Overmorgen, excuus. Morgen is inderdaad de lintjesregen. Ik heb ontzettend veel zin om dat nog voor de laatste keer ook in Winterswijk te gaan doen en vanaf deze plek wens ik ook wethouder Metaal heel veel succes die mij op de ochtend van Koningsdag mag vervangen als locoburgemeester in de koets. Dus alstublieft, zwaait u naar haar als zij voorbijkomt. Daarmee sluit ik deze vergadering.